

Södertörns Högskola
Handledare Bengt Lindström
Institutionen för ekonomi och företagande
Höstterminen 2007
Kandidatuppsats 15 p

Effekter av revisionsplikten avskaffande

- Följder för externa intressenter-

Författare: Serat Nelik
Claudio Saka

Förord

För att kunna genomföra denna uppsats så har vi fått hjälp av våra respondenter. Vi vill härmed tacka alla som har tagit sin tid och besvarat våra frågor. Vi tackar även våra opponenter Maria Fjellgren samt Joanne Turkia som har gett oss respons och konstruktiv kritik vilket har bidragit till att förbättra uppsatsen. Avslutningsvis vill vi tacka vår handledare Bengt Lindström som bidragit med handledning och synpunkter.

Stockholm den 14 januari 2008

Serat Nelik

Claudio Saka

Sammanfattning

Rent historisk har revision funnits i enkla former sedan handelskompanier bildats i början av 1700-talet. Men redan i 1895 års aktiebolagslag (ABL) ställdes det krav på revision i aktiebolag. De flesta medlemsländerna i EU har valt att gå ifrån en lagstadgad revisionsplikt för små aktiebolag då kostnaden anses överväga nyttan. Bland EU/EES länderna är det idag Norge, Malta och Sverige som har revisionsplikten kvar för små aktiebolag. Diskussioner kring revisionspliktens avskaffande i Sverige kom till stånd först då Svenskt Näringsliv la fram sitt förslag till justitiedepartementet år 2005. I undersökningen beaktades bland annat för- och nackdelar med revisionsplikten. Undersökningen slog till slutligen fast att Sverige bör avskaffa revisionsplikten, inledningsvis för de allra minsta aktiebolagen. Revisionspliktens avskaffande skulle förmodligen innebära stora förändringar för olika intressenter. Interna intressenter kan vara ägare, anställda, företagsledning och externa intressenter kan vara kunder, myndigheter, kreditgivare, leverantörer och banker. Skatteverket är förmodligen den största externa intressenten men även kreditgivare och ekobrottsmyndigheten är viktiga intressenter och dessa behöver därefter ett bra verktyg för att öka tryggheten och kvalitén i årsredovisningar från mikrobolagen. Försvinner ett verktyg som revisionsplikten, går våra funderingar till hur förändringen kommer att påverka skatteverkets, ekobrottsmyndigheternas och kreditgivarnas organisation och dess resurser samt hur viktigt detta verktyg är inom den fortlöpande verksamheten. Uppsatsen syftar därför till att undersöka externa intressenters åsikter om effekterna av revisionspliktens avskaffande. För att uppnå en representativ bild av intressenternas åsikter, innehåller studien intervjuer med bland annat 2 banker, skatteverket och ekobrottsmyndigheten. Andra källor som används är bland annat redan befintlig teori och denna applicerades sedan i författarnas intervjuer, för att se om den överensstämmer med verkligheten. Intressenternas åsikter har samlats och visar att behovet av en reviderad årsredovisning skiljer sig åt beroende på vilken intressentgrupp man tillhör. Kreditgivarna kommer även i framtiden att kräva en revision, för att kunna bevilja en kredit, men inget förändringsarbete har påbörjats. Kreditgivarna vill först se hur marknaden kommer att reagera på revisionspliktens avskaffande. Eftersom skatteverket baserar sitt skatteunderlag på reviderade siffror, kommer de att bli tvungna att utöka antalet företag som skall granskas och även ha ökade skrivbordskontroller. Ekobrottsmyndigheten kommer inte att tillföra några nya resurser för tillfället men ser man en tendens till att oavsiktlighets eller oaktsamhetsbrott ökar kommer ekobrottsmyndigheten bemöta detta genom ökade resurser. Alla fyra respondenterna var eniga om att revisionsplikten bör vara kvar för alla aktiebolag.

Förkortningar

ABL	Aktiebolagslagen
ÅRL	Årsredovisningslagen
FAR	Föreningen för revisionsbyråbranschen
IFRS	International Financial Reporting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
EBM	Ekobrottsmyndigheten
EG	Europeiska gemenskapen
EU	Europeiska Unionen
SKV	Skatteverket
RN	Revisorsnämnden
SRS	Svenska revisors samfundet
SOU	Statens offentliga utredningar
AB	Aktiebolag
NUTEK	Verket för näringslivsutveckling

1. Innehållsförteckning

1.1 BAKGRUND	1
1.2 PROBLEMDISKUSSION	4
1.3 PROBLEMFÖRMULERING	6
1.4 SYFTE	6
1.5 BEGREPPSDEFINITION.....	6
1.6 AVGRÄNSNING.....	7
1.7 DISPOSITION.....	8
<u>2. METOD.....</u>	9
2.1. FALLSTUDIE ELLER SURVEY UNDERSÖKNING.....	9
2.1.1 VAL AV UNDERSÖKNINGSMETOD.....	10
2.2 KVALITATIV ELLER KVANTITATIV	10
2.2.1 VAL AV UNDERSÖKNINGSANSATS	11
2.3 URVAL	11
2.4 GENOMFÖRANDE AV INTERVJUERNA.....	12
2.5 INDUKTION/DEDUKTION	13
2.6 PRIMÄR/SEKUNDÄRDATA	13
2.7 ARBETSMETOD.....	13
2.8 RELIABILITET	14
2.9 VALIDITET.....	15
2.9 METOD/KÄLLKRITIK	16
<u>3. TEORI.....</u>	17
3.1 TEORIN OM RESURSBEROENDE.....	17
3.2 INTRESSENTMODELLEN	19
3.3 AGENTTEORIN.....	21
3.4 INSTITUTIONELL TEORI	22
3.5 TIDIGARE FORSKNING.....	24
3.5.1 DANMARK.....	24
3.5.2 ENGLAND.....	24
<u>4. EMPIRI.....</u>	26
4.1 PRESENTATION AV RESPONDENTERNA	26
4.1.1 SKATTEVERKET	26
4.1.2 EKOBROTTSMYNDIGHETEN	26
4.1.3 NORDEA.....	27
4.1.4 HANDELSBANKEN.....	27
<u>4.2 RESULTAT</u>	28
4.3 MYNDIGHETERNA	28
4.3 KREDITGIVARNA	31

4.4 EMPIRISK SAMMANFATTNING	33
<u>5. ANALYS</u>	<u>35</u>
5.1 REVISIONSPLIKTENS AVSKAFFANDE RESURSMÄSSIGT OCH KONTROLLMÄSSIGT	35
<u>6. SLUTSATSER.....</u>	<u>39</u>
6.1 SLUTSATSER	39
6.2 EGNA TANKAR.....	40
6.3 FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING.....	41
6.4 KRITISK GRANSKNING	41

1.INLEDNING

I detta avsnitt ges en bakgrund till uppsatsämnet som författarna skall undersöka. Sedan följer en problemdiskussion och problemformulering som ska ge en förståelse till syftet och avgränsningen till uppsatsen.

1.1 Bakgrund

I dagsläget finns det en lagstadgad revision i Sverige för samtliga aktiebolag, vilket innebär att en godkänd eller auktoriserad revisor granskar aktiebolagets årsredovisning, bokföring, styrelse samt den verkställande direktörens förvaltning.¹

Rent historisk har revision funnits i enkla former sedan handelskompanier bildades i början av 1700-talet. Men redan i 1895 års aktiebolagslag (ABL) ställdes det krav på revision i aktiebolag. Knappt hundra år senare, den 1 januari 1983, införde Sverige revisionsplikt för samtliga aktiebolag där revision skulle utföras av en kvalificerad revisor (godkänd eller auktoriserad). Den huvudsakliga uppgiften för lagen var att motverka ekonomisk brottslighet i aktiebolag.²

Debatten om att avskaffa revisionsplikten har länge cirkulerat i Sverige sedan EU länderna valt att underlätta revisionen för små och medelstora aktiebolag. Enligt beräkningar från NUTEK, *Verket för näringslivsutveckling*, medför revisionsplikten för ett litet aktiebolag med upp till tio anställda och som omsätter mindre än 3 miljoner kronor om året en ungefärlig kostnad på ca 10 000 kronor per år.³ Detta har även varit den huvudsakliga anledningen till argumenten för ett slopande av revisionsplikten, man anser att kostnaden överstiger nyttan för dessa mindre aktiebolag i jämförelse med de större bolagen som omsätter mer och anses ha mer behov av en revisor som granskar företagets finansiella ekonomi.⁴ Diskussioner kring revisionspliktens avskaffande i Sverige kom till stånd först då Svenskt Näringsliv la fram sitt förslag till justitiedepartementet år 2005. Ett genomgående tema i utredningen var om det finns ett tillräckligt behov som kan motivera kostnaden för revision. I undersökningen beaktades bland annat för- och nackdelar med revisionsplikten. Dessutom uppmärksammades

¹ Andersson, Vilhelm. Balans (2006/11) s, 29.

² Thorell, Per & Norberg, Claes (2005) s, 7-8.

³ Thorell, Per. & Norberg, Claes. (2005/3) s, 19.

⁴ Precht, Elisabeth. Balans (2005/4) s, 22.

vilka konsekvenser av revisionsplikens avskaffande som de olika EU länderna har haft och hur de har agerat till att lösa debatten kring revisionsplikten för aktiebolag. Undersökningen slog till slutligen fast att Sverige bör avskaffa revisionsplikten, inledningsvis för de allra minsta aktiebolagen.⁵

En liknande utredning har genomförts av Sveriges regering som enligt direktiv, har att komma med förslag på vilka ändringar som krävs i regelverket för att få bort revisionsplikten för små aktiebolag. Utredningen ska slutligen redovisa sina resultat den 1 september 2008.⁶

De flesta medlemsländerna i EU har valt att gå ifrån en lagstadgad revisionsplikt för små aktiebolag då kostnaden anses överväga nyttan. Bland EU/EES länderna är det idag Norge, Malta och Sverige som har revisionsplikten kvar för små aktiebolag. I EG:s fjärde bolagsrättsliga direktiv ställs det krav på revision och dessa gäller generellt för alla aktiebolag. Medlemsländerna får dock möjlighet att befria små aktiebolag från revisionsplikten. Ett bolag som understiger två av följande tre gränsvärden undantas från revisionsplikt, 7,3 miljoner euro i årlig omsättning, 3,65 miljoner euro i balansomslutning och utifall det är mindre än 50 anställda.⁷ Kreditgivare använder revisionsberättelsen som underlag till lån. Kreditgivaren måste veta om låntagaren är tillräckligt kapitalstark för att låna. Med revisorns underskrift underlättas denna bedömning ganska markant och långivaren får i sin tur ett godkännande på att den informationen som visas upp stämmer för låneansökningen. Att revisionen är lagstadgad bidrar till att underlätta arbetet för kreditgivarna, då de slipper avtala om det till varje företag.⁸ Myndigheter använder revisionen som underlag till bedömning av skattebetalning samt om företaget är berättigat till någon form av bidrag. Revisionen underlättar även säkerställandet av att inget mygel har förekommit i revisionen med tanke på att en godkänd eller auktoriserad revisor undertecknar revisionen. Revisorn är även tvungen att rapportera om företaget tidigare har misskött sina underlagsuppgifter. P-O Andersson ordförande i SRS, menar att revisionen spelar en stor roll för samhället, när det gäller skattekontroll och brottsbekämpning. Revisorns uppgifter, förutom själva revisionen, är att granska oegentligheter och upptäcka brott, men även se till att gällande lagstiftning följs. Deras närvaro i företagen innebär att felen vid

⁵ Thorell, Per & Norberg, Claes (2005) s, 7.

⁶ Utredningsdirektiven, 2006:96.

⁷ Rapport 2007-092 (FAR).

⁸ Garmer & Kyllenius (2004).

skattehanteringen, både de medvetna och de omedvetna minskar. Som företagare saknas ofta kunskaperna som krävs. Riskerna för skattebrott ökar, som en följd av att Sverige har ett högt skattetryck.⁹

⁹ Andersson P-O, Balans (2005/4) s, 33-34.

1.2 Problemdiskussion

Aktiebolag som styrs av en ledning där ägaren får information i andra hand är i behov av en kontrollmekanism, vilket revisionen utgör. I ägarledda aktiebolag besitter ägaren direkt kontroll över den finansiella informationen i aktiebolag, ägaren blir lika med ledningen i detta fall. Revisionsplikten medför en högre kostnad för aktiebolag som är ägarledda där kostnaden anses överstiga nyttan i många fall. Har ett företag en ansträngd ekonomi, slipper de gärna den extra kostnaden som revisionsplikten bidrar till.¹⁰

Enligt Peter Clemedtson ordförande för FAR SRS kan man inte avskaffa revisionsplikten och tro att det utan vidare skulle ge samhällsekonomiska fördelar. Clemedtson konstatera också att kostnaden som följer av ett avskaffande av revisionsplikten kommer att vara kännbar för samhället, genom ökade kontroll åtgärder från myndigheterna för att förebygga ekonomisk brottslighet.¹¹ Därtill så kommer aktieägare, leverantörer, banker och andra kreditgivare att drabbas i form av högre transaktionskostnader. Slutsatsen av det hela är att avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag i stort sett handlar om en förskjutning från företagen till skattebetalarna enligt Peter Clemedtson.¹²

Revisionspliktens avskaffande skulle förmodligen innebära stora förändringar för olika intressenter. Interna intressenter kan vara ägare, anställda och företagsledning, externa intressenter kan vara kunder, myndigheter, kreditgivare, leverantörer och banker. Skatteverket är troligen den största externa intressenten, men även ekobrottsmyndigheten och kreditgivare är viktiga intressenter. Försvinner ett verktyg som revisionsplikten, går författarnas funderingar till hur förändringen kommer att påverka skatteverkets, ekobrottsmyndighetens och kreditgivarnas organisation och dess resurser samt hur viktigt detta verktyg är inom den fortlöpande verksamheten.

¹⁰ Thorell, Per och Norberg, Claes (2005) s, 6.

¹¹ Halling, Pernilla. Balans (2007/11) s, 22-23.

¹² Ibid s, 23.

”Om revisionsplikten avskaffas ökar risken att flera företag hamnar hos oss, både på grund av oaktsamhetsbrott och uppsåtliga brott”, uttalar sig Sigurd Elofsson, en av ekobrottsmyndighetens revisorer.¹³ Ekobrottsmyndigheten är en annan intressent som har funderingar kring ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten och huruvida det kommer att påverka brottsligheten inom mikrobolagen samt hur ekobrottsmyndighetens resurser kommer att påverkas. Ekobrottsmyndigheten är en statlig organisation som fungerar som en tillsynsenhet över aktiebolagen i Sverige där man ser till att allt går efter lagen.

Även bankerna är aktörer som efterfrågar information för att bedöma ett aktiebolags återbetalningsförmåga när det gäller krediter. Bankerna är en av flera intressenter som har behov av revision inom sin verksamhet. Bankernas intresse för revisionsplikten har tagits upp av artiklar, där bankerna vill ha en reviderad årsredovisning från aktiebolagen.¹⁴ Bankerna har nytta av de reviderade räkenskaperna för att kunna få ett tillförlitligt sätt för att kunna bedöma låntagarens återbetalningsförmåga. Bankerna har idag en god relation med aktiebolagens revisorer och deras bedömning av ett aktiebolag är av betydande karaktär för bankernas kreditgivning till bolaget.¹⁵

Till följd av olika intressenters informationsbehov såsom banker, skatteverket och ekobrottsmyndigheten har lagar och rekommendationer som återfinns dels i ABL och IFRS medfört en standardisering kring hur årsredovisningar skall se ut för aktiebolag. Informationen som intressenterna eftersöker är av finansiell karaktär och kan vara alltifrån kostnader, intäkter, skatteinbetalningar och diverse nyckeltal , vilka tillsammans skall bidra till att ge en bild av hur företaget i fråga står till. Standardiseringen medför att olika oberoende bedömare kan tolka informationen och komma fram till samma resultat, informationen blir objektiv vilket gör att årsredovisningarna blir jämförbara från år till år . Detta sammanfaller även med fyra av de kvalitativa egenskaperna som finns i IFRS föreställningsram gällande finansiell information, begriplighet, relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet.¹⁶

¹³ Elofsson, Sigurd. Balans (2005/5) s, 22.

¹⁴ Eriksson, Sten. Balans (2007/2) s, 7.

¹⁵ Svensson, B Balans, 1/2004 s, 16-17.

¹⁶ IFRS/IAS 2005 s, 14.

Intressenterna har ett kontroll och informationsbehov och detta används för att inleda och bibehålla ett samarbete med företaget. Informationen är även förtroendeskapande och visar att företaget kan fullfölja sina förpliktelser. Om man ser till syftet med att revidera ett bolag är det bland annat enligt FAR SRS för att öka trovärdigheten, skapa säkerhet för kunder och leverantörer samt minimera fel i redovisningen och visa att företaget följer de spelregler som finns. Om plikten att revidera ett aktiebolag försvinner, hur kommer intressenterna ställa sig till frågan om hur man skall kontrollera mikrobolagen. En intressant fråga som författarna ställer sig är hur dessa externa intressenter ska bibehålla samma kvalitet som revisionsplikten utgör för att granska mikrobolagen om den avskaffas, och huruvida denna förändring kan påverka deras resurser inom organisationen. Hur kommer intressenterna då försöka hitta annan förtroendeskapande kontroll med nuvarande resurser?

1.3 Problemformulering

- **Hur kommer avskaffandet av revisionsplikten att beröra externa intressenter resursmässigt och kontrollmässigt?**

1.4 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka externa intressenters ställningstagande till revisionspliktens avskaffande för mikrobolag.

1.5 Begreppsdefinition

Bolag som kommer att beröras av revisionspliktens eventuella avskaffande är ännu inte fastställt av SOU, ”*Utredningen om revisorer och revision*”. Under utredningen skall man se vilka aktiebolag som kommer att hamna under definitionen mikrobolag och vilka som berörs av revisionspliktens avskaffande.¹⁷ Det är dock inte fastställt vilka som anses vara mikrobolag. Svensk Näringslivs utredning omfattar mikrobolag som har mindre än 3 miljoner

¹⁷ SOU 2007:56 s, 81.

i omsättning och färre än 10 anställda.¹⁸ Inom EU definieras mikrobolag som företag med färre än 10 anställda och en balansomslutning som understiger 2 miljoner euro. Författarna kommer att definiera mikrobolag efter företag som har mindre än 3 miljoner kronor i omsättning samt färre än 10 anställda. Undersökningen kommer även i fortsättningen att definiera aktiebolag som företag. Med kontroll syftar författarna på den insyn i aktiebolaget som revisionsplikten medför, om revisionsplikten avskaffas hur skall berörda intressenter agera för att ersätta den lagstadgade plikten. Definitionen av resurser kommer i denna undersökning att vara i form av personal, utbildning, omskolning, samt teknisk utveckling.

1.6 Avgränsning

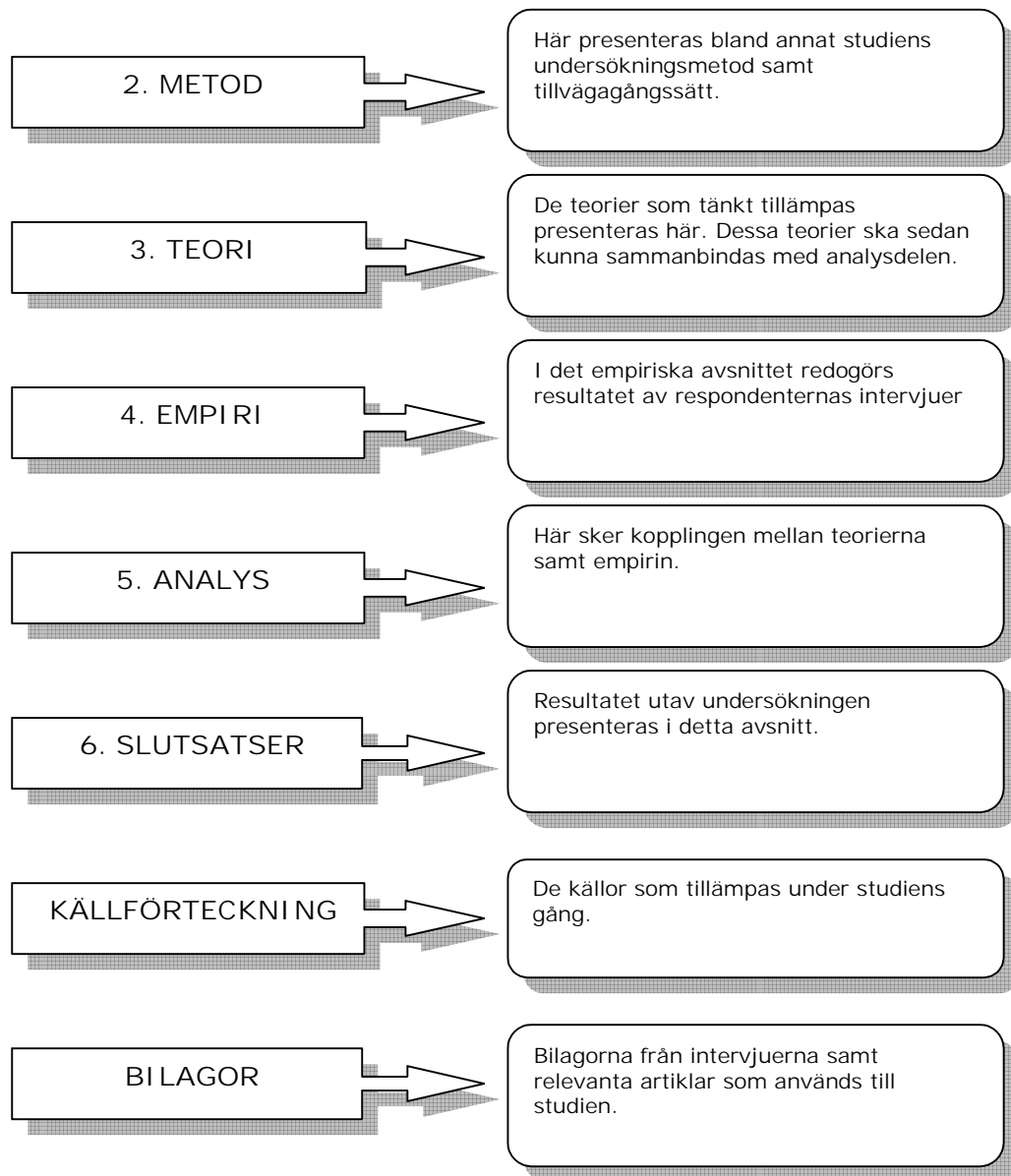
Ett urval har gjorts på externa intressenter i denna undersökning. Urvalet består av, banker, skatteverket och ekobrottsmyndigheten med avseende på att aktörerna förmodligen kommer att beröras av revisionspliktens avskaffande¹⁹. Författarna har också valt att begränsa uppsatsen geografiskt till Stockholmsregionen. Geografisk avgränsning till Stockholm sker på grund av att författarna kommer att besöka intressenterna genom personlig kontakt och eftersom de är bosatta i Stockholm så besparar författarna tid och pengar. Författarna finner inte genom denna avgränsning att undersökningen inte kommer gå miste av någon väsentlig information baserad på att författarna inte valde att prata med ekobrottsmyndigheten, skatteverket eller banker i en annan stad. Undersökningen kommer att innehålla en intervju från respektive bank, Handelsbanken samt Nordea banken och sedan en från respektive myndighet, skatteverket och ekobrottsmyndigheten. 2 olika banker kommer att ge uppsatsen förståelse från 2 olika synvinklar på ämnet författarna behandlar och banken är den intressent som tillhandahåller kredit till mikrobolagen. Skatteverket har ett tydligt intresse för revisionen eftersom de är en statlig myndighet som har tillsyn över aktiebolagens revision. Ekobrottsmyndighetens intresse i revisionsplikten ligger i att man förmodar att de oavsiktliga brotten kommer öka inom dessa mikrobolag.²⁰

¹⁸ Thorell, Per & Norberg ,Claes (2005) s, 11.

¹⁹ Thorell, Per & Norberg ,Claes (2005) s, 4.

²⁰ Intervju "Henrik Lundin" (2007-10-27).

1.7 Disposition

2. Metod

Under detta avsnitt redogörs för de vetenskapliga tillvägagångssätt som skall tillämpas under studien. Författarna har också motiverat till varför författarna har valt dessa tillvägagångssätt i vår studie.

2.1. Fallstudie eller Survey undersökning

En *surveyundersökning* innebär att man gör en undersökning på en större avgränsad grupp. Genom en *surveyundersökning* kan man täcka in en stor del av en population och därmed generalisera sin undersökning²¹. Men för att kunna ta del av denna slags undersökningsmetod skall man också ha flera respondenter för att kunna få ett trovärdigt resultat och därför kommer denna metod inte att användas i denna undersökning. En fallstudie innebär att man gör en undersökning på en mindre avgränsad grupp. Fallstudier är bra att använda när man vill undersöka processer samt förändringar. ”Fallstudiens verkliga värde är att den erbjuder att förklara varför vissa resultat kan uppstå mer än att bara ta reda på vilka dessa resultat är”.²² Det finns också två andra undersökningsmetoder inom fallstudien. Dessa kallas explorativa och deskriptiva, den explorativa undersökningens syfte är att man samlar in den information som ej finns innan arbetet påbörjas och försöker få grundläggande kunskap om problemet.²³ I en deskriptiv undersökning finns det redan en mängd kunskap som man kan utgå ifrån och därmed systematisera i form av modeller med andra ord handlar det bara om att beskriva ett fenomen på en yttlig nivå.²⁴ I den här undersökningen kommer författarna att använda sig av en explorativ modell för att kunna behandla problemet som föreligger och inte bara beskriva revisionsplikten avskaffande. Detta har författarna gjort genom att läsa vetenskapliga litteratur och artiklar som har berört debatten om revisionsplikten. Författarna fick därmed en bättre uppfattning av revisionsplikten genom att använda den explorativa modellen i sin undersökning.

²¹ Denscombe, (2006) s, 54.

²² Ibid,s, 43.

²³ Patel, R, Davidson, B (2003) s, 12.

²⁴ Ibid s.,13.

2.1.1 Val av undersökningsmetod

Fallstudien kommer att användas i denna undersökning och en viktig anledning är just på grund av att den erbjuder att se bakomliggande orsaker till ett resultat. I intervjuerna har författarna utvecklat frågorna till respondenterna så att frågorna ska vara uttömmande, genom att välja ut respondenter för författarnas studie har fallstudien bidragit att kunna ställa följdfrågor som i sin tur ger oss en öppnare diskussion kring ämnet. Djupdykningen i det enskilda fallet är också en avgörande anledning till att författarna valde fallstudien som undersökningsmetod. Dock finns det nackdelar med fallstudien också, att kunna generalisera från fallstudier kan vara svårt eftersom det är endast ett fåtal respondenter som används i studien. Det kan också finnas svårigheter när det kommer till att kunna få tag i intervjuer som skall vara med i studien. Om ett bortfall från respondenterna inträffar kan också hela studien kollapsa om man är beroende av intervjuerna i sin studie. I en fallstudie kan också analysen påverkas av forskarens subjektiva upplevelse. Det är ytterst viktigt att försöka vara så objektiv som möjligt när man använder respondenternas svar. Författarnas val av fallstudien grundar sig på att den kan fånga saker som respondenten förmodligen inte skulle ha möjlighet att ta med i en surveyundersökning.

2.2 Kvalitativ eller kvantitativ

Den kvantitativa ansatsen bygger oftast på ett stort urval, och genomförandet sker genom enkäter med standardiserade frågor.²⁵ Den kvantitativa ansatsen har en strävan att frambringa numerisk data, att omvandla det som observeras eller registreras till kvantifierbara enheter.²⁶ Eftersom författarna enbart kommer undersöka ett fåtal respondenter så kommer inte den kvantitativa ansatsen vara den mest optimala och kommer därför inte nyttjas i denna undersökning då den fungerar bättre vid statistiska studier. Den kvalitativa ansatsen bygger oftast på ett litet urval där man använder mera djupgående frågor för att få svar på fenomenet som ska undersökas, detta sker oftast genom intervjuer som är djupgående där man får en bättre helhetsförståelse.²⁷ Den kvalitativa undersökningen låter den inbjudna att formulera svaret själv. Kvalitativ forskning lämpar sig även bättre för beskrivningar och vilka ofta är

²⁵ Johanessen, Tufte (2002) s, 96.

²⁶ Denscombe, (2006),s, 206.

²⁷ Johanessen, Tufte (2002) s, 74.

detaljerade och ingående. Vidare så associerar man den kvalitativa ansatsen med småskaliga studier, samt en öppen forskningsdesign, den kvalitativa forskningen förknippas också med en inblandning från forskarens sida vilket kan innebära att neutraliteten blir lidande.²⁸

2.2.1 Val av undersökningsansats

Den här undersökningen har sin utgångspunkt i en kvalitativ ansats eftersom författarna grundar sig på att intervjua 4 olika intressenter. Författarna finner detta tillvägagångssätt vara det mest optimala för att genomföra studien. Intervjuerna kommer att ske på ett semi-strukturerat sätt, vilket oftast grundas på en intervjuguide. Detta innebär att en lista över teman och generella frågor kommer att användas vid intervjun och inte ett frågeformulär. Teman som tas upp härstammar från de forskningsfrågor som undersökningen ämnar undersöka. Fördelen med att ha en kvalitativ ansats för denna undersökning är också att författarna kan vara flexibla i sättet att få informationen. En annan motivering till valet av den kvalitativa ansatsen är att författarna går ut till respondenterna där författarna genom en personlig konversation försöker få ut information som ska hjälpa författarna att komma fram till fenomenet. Det är dock viktigt att påpeka känsligheten i vissa frågor som kan ge upphov till att intervjuobjektet underrapporterar sin information av anledningen till att författarna sitter i samma rum som personen och det är något som författarna kommer att ta hänsyn till när författarna formulerar frågorna.²⁹ Eftersom författarna vill ge utrymme för en diskussion med sina respondenter så tilltalar inte ett standardiserad frågeformulär denna undersökning.

2.3 Urval

Det finns olika slags metoder när det kommer till urval av populationen. Slumpmässigt urval sker på antaganden att urvalet representerar tvärsnittet av hela populationen. Icke slumpmässiga urval kallas traditionellt för sannolikhetsurval. Sannolikhetsurval är den normalaste metoden av handplockning för individer som skall ingå i undersökningen som väljs.³⁰ Det mest optimala för denna undersökningen är att författarna använder sig av en urvalsundersökning där författarna undersöker en del av myndigheterna och bankerna.

²⁸ Denscombe, (2006) s, 206.

²⁹ Johanessen, Tufte (2002) s, 77.

³⁰ Ibid s, 134.

Författarna har gjort ett strategiskt urval när det kommer till enheterna som ingår i undersökningen, vilket innebär att författarna är medvetna om vilka som ska delta i undersökningen och gjort urvalet därefter. När det kommer till informanterna har författarna utgått från lämpligheten hos respondenten och författarna har tittat på kvalitéer som vilken position personen i fråga besitter, vilken utbildning, erfarenhet etc. Det skulle vara svårt att kunna genomföra en hel populationsundersökning, eftersom författarna endast har en begränsad tid för undersökningen.³¹

2.4 Genomförande av Intervjuerna

När det gäller semi-strukturerade intervjuer, vilket även kommer att användas i denna undersökning har intervjuaren en färdig lista med olika frågor som ska besvaras. Intervjuaren är dock flexibel och låter intervjuobjektet få utveckla sina idéer och tala utförligt om det ämne som intervjuaren tar upp.³² Vidare så kan nya frågor uppkomma under intervjuens gång. Frågorna som ställdes till respondenterna är i vissa fall väldigt snarlika varandra. Detta har varit medveten taktik från författarnas sida för att på något sätt kunna säkerställa svaren som respondenten ger. Vid intervjuer skall man ta hänsyn till intervjuareffekten, där det i synnerhet är intervjuarens ålder, kön och etniska bakgrund som inverkar på hur mycket information människor är villiga att ge.³³ Under intervjun kommer författarna att komplettera ljudupptagningen med fältanteckningar, detta på grund av att fältanteckningar kan innebära information som ljudupptagningen inte kan svepa upp såsom intervjulokalen, klimatet, kommentarer beträffande den icke verbala kommunikationen. Frågorna var utformade på så sätt att de skulle ge uttömmande svar och kopplades i vissa delar till ledfrågor som besvarades av respondenterna. För att kunna få så utförliga svar som möjligt så skickade författarna ut frågor till respondenterna i god tid via e-post. Syftet med att skicka ut frågorna innan var att kunna förebereda dessa respondenter innan så att de kunde ge författarna de svar som var relaterade till intervjun. Svaren som författarna fick under intervjuens gång bearbetades direkt in i empirin under samma dag. Genom att föra in det samma dag så kunde man knyta ihop svaren direkt och inte missa något som var av stor vikt.

³¹ Johanessen, Tufte (2002) s, 133.

³² Denscombe, (2006) s, 137.

³³ Ibid s, 138.

2.5 Induktion/deduktion

Det angreppssätt som forskaren väljer kommer också att forma den kunskap och slutsatser som visar sig i undersökningen.³⁴ Det finns tre centrala teorier om att dra slutsatser ur en undersökning. Induktion innebär att man drar allmänna, generella slutsatser baserade på empiriska fakta.³⁵ Med *deduktiv* ansats menas att man ställer teorin mot empirin. Detta förfarande skapar inte någon ny teori, utan man testar den teorin man har utgått ifrån och ställer den mot resultatet som man får in under undersökningen. Genom deduktiv ansats är det en genomgående koppling från teori till empiri. Detta medför att man arbetar utefter ett givet mönster och forskaren blir i princip ganska låst i sitt sätt att bearbeta information. Problemet som uppstår vid detta tillvägagångssätt är att forskaren kan gå miste om information som faller utanför de uppsatta ramarna. Den abduktiva ansatsen fungerar som ett komplement till den deduktiva och induktiva ansatsen, tänkbara svar ger upphov till nya frågor. Utifrån upplägget som denna uppsats bygger på finner författarna att den deduktiva ansatsen är mest lämplig eftersom det kommer att förekomma en växelverkan mellan teori och empiri, där författarna testar teorierna mot empirin.

2.6 Primär/Sekundärdata

Datainsamlingen kan ske på olika sätt, dels genom primärdata och dels genom sekundärdata. Sekundärdata är då man utgår från information som tidigare har tagits fram genom en undersökning och primärdata är då man själv samlar in information. I studien som författarna gör kommer författarna framförallt att utgå från primärdata, då författarna själva samlar in informationen och behandlar den. Författarna kommer dock att ha inslag av sekundärdata i form av den litteratur, databaser och källor som används i undersökningen. Dessa har framförallt varit överhängande i utformningen av den intervjuguide med olika teman som utnyttjats vid intervjuerna.

2.7 Arbetsmetod

Författarna började uppsatsarbetet med att leta litteratur, där information samlades in i form av vetenskapliga artiklar, sekundärdata och böcker. Syftet med detta var att få en inblick i ämnet och en teori att utgå ifrån. Vidare fortsatte undersökningen med studier i olika teorier för att välja en relevant teori kring vad undersökningen ämnar att undersöka. Genom att

³⁴ Johannessen, A, Tufte, P (2003) s, 35.

³⁵ Ibid s, 35.

författarna använde sig av den explorativa modellen så kunde författarna dels genom insamlingen av sekundärdata få en mer helhetsförståelse av revisionsplikten. Vid intervjuutförandet så underlättade det författarnas mottagning av informationen som respondenterna gav vid intervjuerna. Därefter så sammanställdes och utreds den förnyade kunskapen för att kunna formulera relevanta intervjufrågor till de valda respondenterna. Visserligen överlåter författarna inte uppsatsen att bara bygga på respondenternas svar, utan författarna kommer kontinuerligt ha en växelverkan med litteraturen och de teorier som finns. När således en mer ingående kunskap har uppnåtts går fokus återigen till teorin för försöka ta reda på hur teorin sammanfaller med empirin.

2.8 Reliabilitet

Reliabilitet handlar om undersökningens tillförlitlighet, det vill säga vilken data som har använts, hur man har gått tillväga för att få in denna data samt hur dessa bearbetas.³⁶ Ett sätt att testa datas reliabilitet är att vid två olika tillfällen göra om samma undersökning. Vid intervjuer och tolkning av skriftlig material är syftet alltid att vara objektiv för att undvika personliga värderingar och annat som kan påverka utgången av undersökningen. Respondenterna får dock information om vad intervjun ska handla om i förväg och får därför tid på sig att förbereda. Alla intervjuer kommer att vara inspelade på band och författarna kommer även efter sammanställningen skicka tillbaka materialet som har bearbetas för få ett godkännande av respondenterna. Då författarna ej har möjlighet att genomföra flera mätningar är författarna medvetna om att det kommer att drabba reliabiliteten. Dock genom intervjuer hos respektive respondent har författarna höjt sin reliabilitet och genom att inte låta sina egna åsikter föras fram i diskussionerna kring revisionsplikten. Genom att författarna har läst artiklar om revisionsplikten och tidigare forskning som har haft likartad utgångspunkt som författarnas, har man skaffat sig en högre reliabilitet genom att kunna jämföra sina svar med tidigare uppsatser samt artiklar som har skrivits inom revisionsplikten.

³⁶ Johanessen, Tufte, (2002) s, 28.

2.9 Validitet

Validitet avser att man mäter det som är relevant i sammanhanget och hur bra det representerar fenomenet som författarna ska undersöka detta utgör en väldigt viktig roll vid utvärdering av ett resultat i forskningssammanhang.³⁷ Innan författarna valde ut respondenter ringde författarna till respektive organisation för att bli hänvisade till den som anses besitta relevant kunskap om det område författarna vill undersöka. Författarna samlade även in mycket information genom litteratur, artiklar, databaser och andra källor innan författarna påbörjade sammanställningen av data. Genom detta anser författarna ha en genomgående god validitet i undersökningen men den yttre validiteten blir mindre trovärdig på grund av att författarna hade enbart 4 intervjuer som ska representera hela populationen. Avgränsar man sig till enbart myndigheter och banker anser författarna att intervjuobjekten ger en väldigt hög trovärdighet för våran studie.³⁸ Den primära och sekundära data som undersökningen har haft anser författarna vara relevant och trovärdig och återspeglar verkligheten bra. För att kunna försäkra oss om att validiteten är hög i undersökningen har båda författarna närvarit vid intervjutillfällena Författarna har antecknat respondenternas svar och åsikter genom att författarna har jämfört sina anteckningar efter intervjuerna för att se till att författarna inte har missat något väsentlig information som ska vara med i empiri avsnittet. Detta har gjort så att man har fått högre validitet i undersökningen. Eftersom författarna också hade en diktafon under intervjuerna så kunde författarna gå tillbaka och lyssna på om författarna hade olika slags meningsuppfattningar av svaren de fick från respondenterna, detta bidrog till att författarna kunde jämföra svaren med varandra och få en högre validitet i undersökningen.

³⁷ Johanessen, Tufte, (2002) s, 267.

³⁸ Ibid s, 47.

2.9 Metod/källkritik

Författarna bör vara kritisk till den litteratur som har använts i samband med undersökningen. om det rör sig om original eller förfalskningar exempelvis. Saker som kan vara av viktig natur är om respondenten oavsiktligt har försökt besvara frågorna på ett sätt som skall tillfredställa intervjuarens forskning. Det är av ytterst stor vikt att författarna i sin undersökning kritiserar sin undersökning för att kunna påvisa problemen som kan uppstå i analysen. Man kan fråga sig vilket syfte upphovsmannen hade med dokumentet när det skrevs? Under vilka omständigheter skrevs dokumentet och vem eller vilka var de? Det finns många frågor som kan ifrågasättas när man frågar sig om kritiken till sin uppsats. Författarna har också ifrågasatt hur de olika respondenterna har besvarat frågorna eftersom det är rena spekulationer för tillfället då inget ännu är fastställt om revisionsplikten kommer avskaffas. Författarna tycker dock att trovärdigheten kunde öka om man hade använt sig av flera respondenter. Vid intervjuer måste man kunna skilja på beskrivande analyser samt beskrivningar vilket är detsamma som att kunna vara objektiv och subjektiv i sitt sätt att redogöra.³⁹

Författarna anser att de har belyst uppsatsens problemformuleringen där meningen var att undersöka hur ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten kommer att beröra externa intressenter resursmässigt och kontrollmässigt. I undersökningen har författarna fördjupat sig i ämnet och fortlöpande anammat nya kunskaper som har tillkommit under undersökningens gång. I empirin har informationen uteslutande samlats in från undersökningens fyra respondenter. Dessa har bidragit med egna tankar, där tydliga och klara resonemang diskuterats tillsammans med författarna kring ämnesområdet och författarna är väldigt nöjda med valet av respondenter. Något som författarna genomgående i undersökningen har fått ta i beaktande är att förstå falluckorna som uppstår då man vill undersöka en framtida händelse. Eftersom revisionsplikten eventuellt ska avskaffas så föranleder det till våra respondenter att analysera kring huruvida dessa skulle agera om fallet så blir och detta kan bidra till att validiteten i undersökningen blir lidande. Författarna har tagit detta i beaktande genom att ha semi-strukturerade intervjuer som har gett möjligheten att ställa likartade frågor flera gånger för att öka trovärdigheten i respondentens svar samt att författarna har ägnat mycket tid till att läsa igenom rapporter och annan forskning som har gjorts kring ämnet för att få mer kunskap kring området.

³⁹ Patel, Runa & Davidson, Bo. (2003) s, 72.

3. Teori

Under detta avsnitt kommer författarna att redogöra för de teorier som man kommer utgå ifrån i denna uppsats. Syftet med detta avsnitt är att i skall bygga grunden för empiri och analysavsnitten.

3.1 Teorin om resursberoende

Teorin om resursberoende är baserad på antaganden om att organisationer är beroende av sin omgivning och man menar att cheferna kan lära sig att kontrollera de svåra resursberoende faktorerna som finns i omgivningen. Teorin om resursberoende har som grundläggande antagande att de interorganisatoriska relationerna i organisationens nätverk skall vara till hjälp för att ledaren skall kunna se **makt och beroenderelationerna** som existerar mellan organisationen och dess aktörer. Resursberoende kan vara organisationens förhållande till sin omgivning där organisationen har behov av olika resurser såsom råvaror, arbetskraft, kapital, utrustning och kunskap etc.⁴⁰ Organisationen är inte direkt bunden till sin omgivning utan man har ett beroende förhållande mellan intressenterna som finns i omgivningen. Resurserna fördelas på ett sådant sätt att alla kan ta del av dem och nyttja resursen till sin egen nytta.

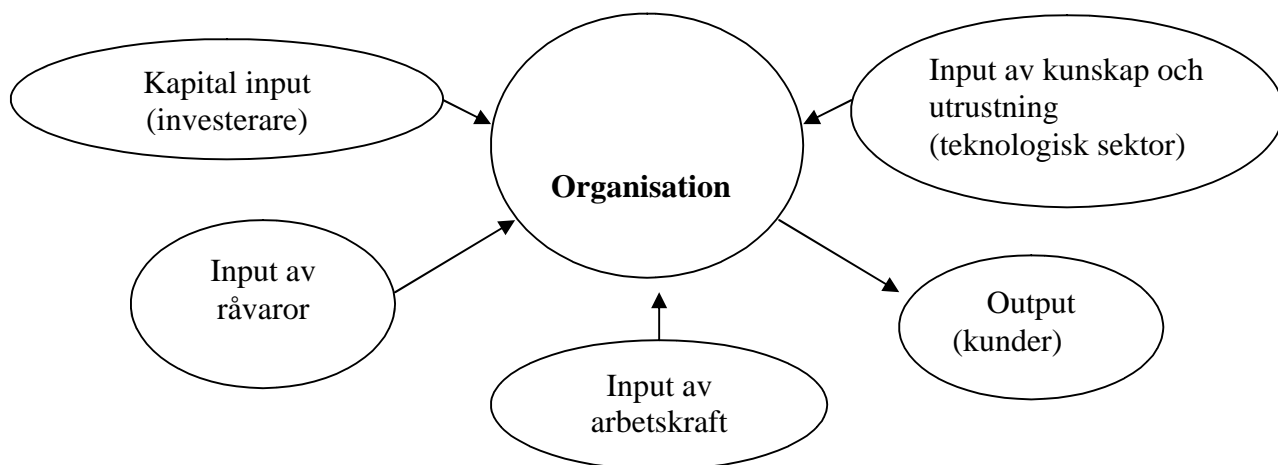
Något man börjar identifiera när man använder sig av resursberoende teorin är att se vilka resurser organisationen behöver och man spårar sedan upp dess källa. Modellen som finns nedan beskriver kort hur teorin skulle kunna appliceras i verkligheten. Denna modell av Hatch. M visar organisationens input samt output som man därefter applicerar in i nätverks modellen för att bestämma var i omgivningen man kan hitta organisationens output samt resurser.⁴¹ Teorin kan användas inom flera områden men eftersom man är ute efter en specifik resurs så gör man en översyn över organisationens resurser och vart man får mest nytta av den i organisation. När man har fastställt källorna och resurserna i nätverket uppmärksammar teorin om resursberoende aktörerna i organisationens omgivning som antingen gynnar eller missgynnar organisationens utbyte av resurser med omgivningen. En källa kan vara en myndighet som lägger fram särskilda föreskrifter, dessa särskilda intressen är av stor vikt för

⁴⁰ Mary Jo Hatch (2002) s, 102.

⁴¹ Ibid s, 102.

organisationer som härleds av myndigheter.⁴² Organisationen påverkas av myndighetens beslut och beslutet bidrar även till att beröra organisationens resursallokering, organisationen kommer i sin tur att försöka påverka omgivningen för att maximera sin egennytt.

Därför vill alla externa samt interna intressegrupper maximera sina intressen på bekostnad av andra intressegrupper, vilket bidrar till konflikter och en maktkamp mellan de olika intressegrupperna.

Figur 2. Tillämpning av teorin om resursberoende.⁴³

Det är dock väldigt svårt att i praktiken ta hänsyn till alla de sätt som en organisation påverkar sin omgivning eller hålla reda på varje tänkbart drag som en konkurrent eller en myndighet har gjort. Lösningen blir att ordna resurserna efter hur kritiska och knappa de är. Bedömningen av en kritisk resurs görs utefter den betydelsen resurserna har för organisationen. Knapphet är en bedömning av hur mycket det finns av resurserna i omgivningen. Resurser som är både knappa och kritiska ges den högsta prioritering i organisationens mål att hantera beroendeförhållanden. Olika organisationer har hittat många olika sätt att hantera sina resursberoenden. En vanlig strategi i USA när det gäller att hantera beroenden av myndigheter är att sända lobbyister för att påverka lagstiftarna. En annan strategi som kan vara till användning när det gäller hanteringen av beroenden är att bilda en branschorganisation.

⁴² Mary Jo Hatch (2002) s, 102.

⁴³ Ibid s, 103.

3.2 Intressentmodellen

Intressentmodellen behandlar aktörer och dess intresse. Ett företags olika intressegrupper kan delas in olika slags aktörer, såsom leverantörer, kunder, anställda, intresseorganisationer, långivare, ägare etc.⁴⁴ Enligt författarna Cyert & March så beaktas organisationen som sammansatt med olika intressegrupper och koalitioner.⁴⁵ Begreppet intressegrupp syftar på en social grupp med gemensamma intressen som är ganska likartade i sitt samtyckande. Intressegrupperna kan beskrivas på så sätt att de är intresserade av likartade saker inom ett och samma område. Alla organisationer består av grupper och individer där var och en har speciella intressen. Eftersom alla dessa har intresse i samma resurs så uppkommer intressekonflikter om fördelningen av resursen.⁴⁶ Enligt Cyert & March så vill alla slags intressegrupper maximera sina intressen och föredrar att det går på andras bekostnader.⁴⁷ Man kan tänka sig att organisationer är som en slags arena där olika intressenter hamnar i koalitioner, där man konkurrerar av samma slags resurser för att kunna få maximerad egennytt. Intressentmodellen kan beskrivas på ett sätt där man gärna talar om den i olika punktformer för att kunna ge en klarare bild till läsaren.⁴⁸

⁴⁴ Bruzelius, H, (2004) s, 73.

⁴⁵ Jacobsen, D, Thorsvik, J (2002) s, 197.

⁴⁶ Ibid s, 197.

⁴⁷ Ibid s, 197.

⁴⁸ Ibid s, 198.

En organisation präglas av makt och intressekamp och det kan sammanfattas inom dessa kategorier här nedan.⁴⁹

- Oenighet om mål och medel och hur resursen skall fördelas mellan intressegrupperna
- Skiftande intressegrupper och koalitioner
- Hur beslutsprocessen sker av konflikt, dragkamp och förhandling

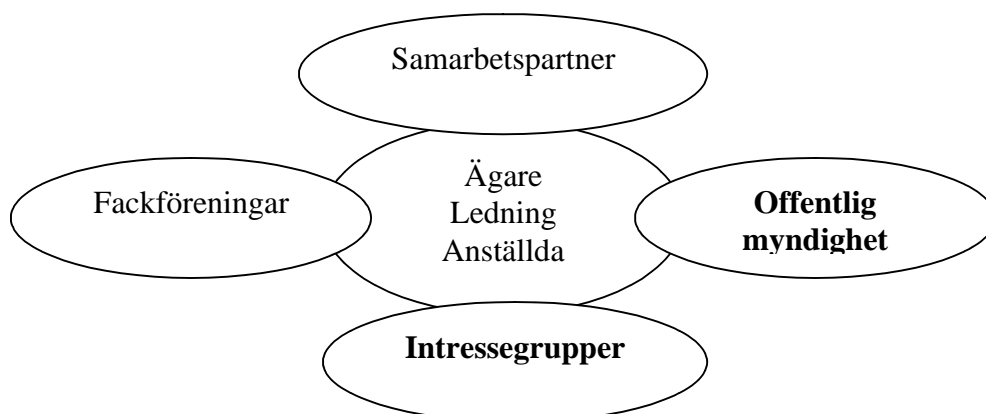
De interna koalitioner består av olika grupper som beskrivs som.

- Ägare
- Ledning
- Anställda

De externa koalitioner består av

- Samarbetspartner (underleverantörer, detaljister).
- Intressegrupper (patientföreningar, konsumentorganisationer).
- Offentlig myndighet (statliga, kommunala, regionala organ).
- Fackföreningar.

Figur 5.1 Intressentmodellen ska hjälpa oss att förstå hur man beaktar de externa samt internas maktkamp om resurserna.⁵⁰

⁴⁹ Jacobsen, D, Thorsvik, J (2002) s, 198.

⁵⁰ Ibid s, 198.

3.3 Agentteorin.

”I agentteorin (”agency theory”) uppfattas organisationens styrnings- och kontrollproblem utifrån ägarnas, investerarnas och externa intressenters synvinkel”.⁵¹ Agentteorin beskriver förhållandet mellan principalen (aktieägarna) och cheferna som enligt teorin kallas (agenten). Teorin utgår från att människor agerar efter egenintresse och strävar efter att maximera sin egen nytta. Agenten är den som tar på sig ett uppdrag från principalens intresse. Agenten får en fullmakt från principalen för att utföra principalens intresse i uppdraget. Agentteorin handlar främst om hur informationen mellan agenten samt principalen sker. Agenten sitter på informationen som principalen är beroende av och uppgiften är att förmedla denna information till principalen så att han får en överblick över sitt intresse. Med hjälp av ett kontrakt mellan principalen och agenten så ser man till att agenternas egenintresse är i samma led som principalen. Kontraktet ger underlag för belöningar som agenten vill ha, dessa belöningar är baserade på utfallet av resultatet som gynnar principalernas intresse.⁵²

Det finns dock ett problem i denna teori, det såkallade ”Agentproblemet”. I problemet har agenten ett egenintresse istället för principalens intresse. Eftersom principalen inte ständigt kan följa agentens arbete och sitt egenintresse så uppkommer något som kallas för *opportunism*, där agenten inte gör sitt arbete på ett fullständigt sätt och därmed inte tar, fullt ansvar för sitt arbete vilket utmynnar i att agenten tar tillfället att utnyttja sitt eget behov istället för principalens. Därmed kan principalen gå miste om viktig information som skulle vara till nytta.⁵³

Revisionsplikten kan ses som ett kontroll instrument som principalen använder sig av för att övervaka sitt intresse. När det gäller principalens möjlighet att få reda på om agenten tar sitt ansvar fullt ut är principalen beroende av vilken information den får tillgång till. Fullständig information innebär att principalen känner till och förstår om agenterna följer kraven i kontraktet eller inte. Vid direkt observation får principalen fullständig information, då principalen har direkt observation kan den sköta organisationen själv med tanke på att ägaren är ständigt närvarande, det är dock i de flesta fall inte möjligt att ha direkt observation i en

⁵¹ Mary Jo Hatch (2002) s, 366.

⁵² Ibid s, 366.

⁵³ Ibid s, 366.

organisation på grund av att management inkluderar allt för många områden att sköta. Vid ofullständig information är risken mindre att agenten blir upptäckt då de inte fullgör vissa plikter i kontraktet, med andra ord löper principalen risk att bli utnyttjad för att inte agenten uppfyller kontraktet. Ur ett agentteoretiskt synsätt finns det två alternativ för principalen att undvika att agenten inte fullgör sina plikter. Det blir ett val mellan beteendestyrning och resultatstyrning, dessa val är en fråga om kostnad. Väljer man beteendestyrning krävs ytterliggare en ledningsnivå som sköter övervakningen eller utvecklandet av informationssystem som kostnadsredovisning och formella resultatrapporter, men detta är kostsamt. När det gäller resultatstyrning så kostar det mindre då det är lätt att mäta output i form av prestation, men det är samtidigt svårt att mäta abstrakta resultat som moral och kvalité vilket kan bidra till att resultatstyrning blir ett mindre attraktivt val.⁵⁴

3.4 Institutionell teori

Institutionell teori går ut på att omgivningen kan ställa krav på organisationer. Det finns två tillvägagångssätt. Det första är den tekniska och den ekonomiska efterfrågan som kräver att organisationen måste producera samt utbyta sina varor och tjänster på en skenbar marknad. Det andra tillvägagångssättet är att man skapar sociala och kulturella krav som kräver att organisationen etablerar regler i samhället och omgivningen som ska upprätthålla särskilda normer och värderingar.⁵⁵ När omgivningen efterfrågar tekniska samt ekonomiska varor och tjänster kan organisationerna effektivisera produktionen. Organisationens effektivitet kommer i form av ökade resurser i form av input från omgivningen. Dessutom får de en utdelning för att de anpassar sig till de värderingar, normer, regler och åsikter som råder i samhället⁵⁶. Strukturella egenskaper som byråkrati i offentliga organisationer blir sociala standarder och organisationen bedöms därefter om den är lämplig eller inte. Organisationen kan därefter få den sociala legitimiteten som krävs. Sociala legitimitet anses vara viktigt i en organisation, omgivningen förmodar att en organisation ska fungera och agera på ett viss sätt för att kunna få den sociala legitimiteten. Enligt Hatch är legitimiteten lika viktig som organisationens råvaror och kapital.

⁵⁴ Mary Jo Hatch (2002) s, 368.

⁵⁵ Ibid s, 108.

⁵⁶ Ibid s, 108.

Det finns tre former för institutionell påverkan. När trycket att anpassa sig kommer från statliga lagar och regler så handlar det om en *tvingande institutionell* påverkan. Är påtryckningarna kulturella då man i vissa fall kräver en viss yrkesutbildning i organisationen handlar det om en *normativ institutionell* påverkan. Det finns även en önskan om att likna andra organisationer och förklaringen till detta kommer som en reaktion på osäkerhet, vilket kan medföra ett nästintill slavisk kopia av andra organisationers strukturer, handlingsmönster och resultat.⁵⁷ Då en omgivning organiserar sig efter sociala, kulturella, politiska och juridiska krav, säger man att den har blivit institutionaliserad.

Skillnaden mellan omgivningar som är institutionaliserade och icke institutionaliserade handlar oftast om rationalitet. I detta synsätt uppfattas tekniska och ekonomiska framgångsfaktorer som resultatet av rationalitet. Organisationen får socialt stöd om den anpassar sig efter de institutionella kraven och detta sociala stöd säkerställer organisationens överlevnad, detta enbart för att man håller sig till allmänt accepterade konventioner. Det finns en allmän uppfattning om hur organisationer skall se ut och agera enligt det institutionella perspektivet.

Institutionell teori kan preciseras med tre punkter

- Alla organisationer står under ständig tryck för att kunna tillfredsställa rationalitetsnormer och värderingar i omvärlden som har förknippning till deras egen verksamhet. Och de organisationer som inte anpassar sin kontroll till den legitima omvärlden drabbas av kritik för att vara irrationella och vårdslösa.⁵⁸
- Organisationerna försöker ta hänsyn till sina externa intressenters normer och värderingar när det kommer till mål formuleringar inom deras verksamhet, samt sättet att kunna organisera sin verksamhet. Om man håller sig till ramen som de externa intressenterna önskar så skapar man en tillfredställande relation till dessa.⁵⁹
- För att kunna påverka omvärldens uppfattning om organisationens mål och verksamhet för att kunna förstärka sin legitimitet kan organisationen använda sig av

⁵⁷ Mary Jo Hatch (2002) s, 109.

⁵⁸ Jacobsen, D, Thorsvik, J (2002) s, 249.

⁵⁹ Ibid s, 249.

mål som uteslutande symboler. Målen som läggs upp hjälper organisationen att skapa samordning, styrning och kontroll. Man signalerar genom att man tar hänsyn till hur något bör utföras.⁶⁰

3.5 Tidigare forskning

3.5.1 Danmark

Danmark har som första etapp avskaffat revisionsplikten för de minsta aktiebolagen vilka har en netto omsättning understigande 3 miljoner danska kronor och har högst 12 anställda.⁶¹ Lagändringen grundas främst på rapporter som visar på att det finns möjlighet till besparingar i näringslivets administrativa kostnader. Enligt beräkningar som är gjorda i Danmark förväntas 90 procent av bolagen att anlita en revisor för att få hjälp med bokföringen, samt utarbeta årsredovisning och deklarerera.⁶² Enligt en rapport som skrevs av Erhvervs-og Selskabsstyrelsen i Danmark visar denna att 40 procent av aktiebolagen kommer låta sig revideras i fortsättningen, effekten var inte så stor när man avskaffade revisionsplikten i Danmark det medförde inte särskilt för stora ändringar för revisorsbranschen. Första etappen av revisionsplikten gav som sagt inga för stora ändringar men den andra etappen som diskuteras i Danmark kan medföra omstruktureringar och polarisering av branschen i större mått.⁶³

3.5.2 England

England har tidigare haft revisionsplikt för samtliga aktiebolag men från 1993 infördes att de minsta aktiebolagen frivilligt kunde välja revision, vilket innebär att den ej är lagstadgad. Idag befinner sig England på den maximala nivån som tillåts i EU när det gäller gränsvärden. Flera studier om revisionsplikten i små och medelstora företag har gjorts i England. Jill Collis genomförde en studie 2003 där undersökningen syftade till att se hur många företag som utnyttjade undantaget från revision och hur stora kostnadsbesparingar som kunde ha gjorts. Undersökningen kom fram till att större företag med stor omsättning föredrog att bli reviderade av en revisor medan ägarledda företag inte hade lika stort behov av revisionen. Collis kom fram till att företag som hade en relation till banker och andra finansiella

⁶⁰ Jacobsen, D, Thorsvik, J (2002) s, 249.

⁶¹ Aggestam Pontoppidan, Caroline. Balans (2006/5) s, 27-29.

⁶² Ibid s, 27-29.

⁶³ Ibid s, 29.

intressenter var i större behov av revisionen i sin verksamhet än de som var familjeägda. Företagen som behöll sin revision fick också en högre kreditvärdighet, revisionen bidrog till att ledningen i företaget fick en bättre intern kontroll av räkenskaperna. Collis genomförde också en undersökning bland dessa företag för att se fördelarna med revisionen. I denna undersökning kom hon fram till att fördelarna ansågs vara att man fick en bättre kontroll över redovisningen och ekonomisystem, en högre trovärdighet gentemot bankerna, man skyddade sig mot bedrägeri och fick en högre kvalitet på sin finansiella information. I England har man även diskuterat negativa konsekvenser av avskaffandet. Tänkbara konsekvenser är till exempel fel i bokföringen, skattebortfall och negativa effekter på revisionsbranschen. Men man har inte genom forskning kunnat påvisa att fallet skulle vara sådant.⁶⁴

⁶⁴ Thorell, Per & Norberg, Claes (2005) s, 29.

4. Empiri

I detta avsnitt redogörs våra respondenters bidrag till studien. Alla intervjufrågor och svar kommer att presenteras nedan men vissa frågor är något förändrade för att bli lättförståeliga i text.

4.1 Presentation av respondenterna

4.1.1 Skatteverket

Skatteverket är en förvaltningsmyndighet som samlar in skatter och skatteverket har sina kontor utspridda i hela landet. Dess uppgift är att se till att olika näringsidkare både privata och offentlig betalar in sin skatt till staten. Politikerna i riksdagen, kommunen och landstigen bestämmer hur stora skatterna skall vara i landet, dock är skatteverkets arbetsuppgift att få in skatterna från allmänheten.⁶⁵ På skatteverket intervjuade författarna Homan Hosseini som arbetar som skatterevisor på företagsenheten.

4.1.2 Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten fungerar som ett kompetens-och kunskapscentrum för ekobrotts bekämpning där man samordnar all kraft för ekobrottsbekämpning i Sverige. Man jobbar tillsammans med poliser och åklagare för att uppnå sina mål mot ekobrott. Ekobrottsmyndigheten vision är att skapa trygghet och rättvisa genom att bekämpa brott. Inom ekobrottsmyndigheten utreder man bokföringsbrott, konkursrelaterade brott, skattebrott och EU bedrägerier. Syftet med ekobrottsmyndigheten är att man riktar in sig på grova ekonomiska brott som är samhälls hotande, men man lägger resurser på mindre brott också. Man har runt 4000 ärenden per år men endast 1000 av dessa leder till åtal.⁶⁶ På myndigheten fick författarna tag på Henrik Lundin som är eko- revisor och som arbetar med frågor kring

⁶⁵ www.skatteverket.se (2007-11-20).

⁶⁶ www.ekobrottsmyndigheten.se (2007-11-20).

revisionsplikten. Henrik Lundin arbetar tillsammans med andra revisorer för att kunna förebygga revisionens kvalitet i Sverige.

4.1.3 Nordea

Nordea är Nordens största bank, man har kontor i alla Skandinaviska länder. Nordea är ett relativt nytt namn men man har rötter som går tillbaka 187 år. Nordea har över 120 kontor och cirka 10 miljoner kunder. Nordea är en bank som arbetar med företagsservice samt privat service till kunder. Man är ledande inom Internet tjänsterna för sina kunder. Man har olika affärsområden som man ansvarar för finansiellt resultat, kundrelationer, distribution, produkt- och affärsutveckling och stöd. Nordea är ett börsnoterat bolag och den svenska staten är de största ägarna med 19,9 procent av aktierna.⁶⁷ I denna bank intervjuade författarna Bengt Petterson. Han är kreditsamordnare mellan företagen och banken. Bengt Petterson har arbetat som kreditsamordnare i över 30 år olika slags banker.

4.1.4 Handelsbanken

Är en bank som levererar tjänster inom hela bankväsendet. Handelsbanken har en stark position på den svenska marknaden med 459 kontor. Handelsbanken arbetar med företags kunder samt privata kunder. De har dessutom kunder i andra länder som Storbritannien, Finland, Norge och Danmark. Handelsbanken prioriterar alltid sin lönsamhet istället för volymen kunder de har i sin bank.⁶⁸ Författarna har intervjuat Vice Vd Lennart Francke som har varit koncernkredit chef på Handelsbanken. Idag arbetar Lennart Francke parallellt med sitt jobb hos Handelsbanken genom att vara Bankföreningens representant i den pågående offentliga utredningen om revisionspliktens avskaffande.

⁶⁷ www.nordea.se (2007-11-20).

⁶⁸ www.handelsbanken.se (2007-11-26).

4.2 Resultat

4.3 Myndigheterna

Revisionspliktens roll som kvalitetsstämpel- trygghetskapare och kontrollmekanism

Respondenten på skatteverket är av uppfattningen att revisionsplikten är viktig. Revisorn är en kontrollpost innan skatteverket tar in årsredovisningen från företaget. Detta ger skatteverket en trygghet genom att de vet att revisorn besitter kunskapen för att kunna utföra kontroll på företagen. Förtroendet mellan skatteverket och revisorn är mycket viktigt för att arbetet på skatteverket skall ske på ett bra sätt. Revisionsberättelsen talar om för skatteverket om årsredovisningen är *ren* eller *oren*, detta ger skatteverket ett bra underlag när de tittar igenom företagets revisionsberättelse en extra gång. Om revisionsberättelsen är *ren* så brukar de inte gå igenom på samma sätt som när den är *oren*. Skatteverket ser revisorns arbete som en säkerhet avslutar respondenten med.

Respondenten på ekobrottsmyndigheten berättar att revisionsplikten bidrar med hög kvalitet. Det kommer att bli en försämrad kvalitet ifall revisorn inte finns med och granskar. För det första så bidrar revisorns till värdefull information för ekobrottsmyndigheten. Revisorn har en anmälningsskyldighet om den ser eller misstänker oegentligheter, vilket respondenten menar påskyndar ekobrottsmyndighetens arbete, genom att de i ett tidigare skede får information om ett bolag bryter mot lagarna, med andra ord fungerar revisorns granskning och utlåtande som en early warning since. Utan detta kan mikrobolag som sysslar med oegentligheter operera längre innan de blir upptäckta. Revisorn är även en kompetens för företaget och bidrar med kunskapsförnyelse och expertis till bolagen. Revisorns roll är något som betyder mycket från vårt och samhällets perspektiv.

Revisorn ger som sagt kvalitetsstämpeln på företagen, och kunskapen som personen besitter är inte bara av nytta för ekobrottsmyndigheten.. Rådgivningen som ägarna får från revisorn är också anmärkningsvärd. Revisorn besitter kunskapen genom att fått sin utbildning på universitet och den är ovärderlig för alla aktörer. Revisionsberättelsen utförs av en kompetent person som besitter kunskapen att utföra denna kontroll. Berättelsen talar om för ekobrottsmyndigheten om hur bolagen mår, genom detta underlag tar ekobrottsmyndigheten del av information som de annars skulle behöva samla in själva. Den är mycket viktig när

ekobrottsmyndigheten utför kontroller hos bolagen. Respondenten nämner också att den i särklass största andelen av anmälningar till ekobrottsmyndigheten kommer från konkursförvaltare samt revisorer, det är väldigt sällan som privat personer kommer in med anmälningar. Revisorns anmälningsplikt är av stor nytta för ekobrottsmyndigheten när de granskar ekonomisk brottslighet avslutar respondenten med.

Revisionspliktens avskaffande bidrar till försvårat arbete

Det kan ske en utökad arbetsbelastning på skatteverkets revisorer, där de själva får samla in informationen som de vanligtvis brukar få från revisorn säger respondenten från skatteverket. Om revisionsplikten försvinner så kommer det att ge skatteverket mindre trovärdighet till företaget och därmed kommer det att ske en mer djupgående informationssökande från skatteverket för att se om det är något som inte stämmer. Det blir även svårare att upptäcka oseriösa företag med detta menar respondenten att det kommer ta längre tid innan man upptäcker något brott.

Förmodligen kommer ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten att bidra till ett försvårat arbete för ekobrottsmyndigheten och detta av 2 anledningar. Många gånger så kan ägarna inte skilja det egna kapitalet och företagets kapital, vilket i sin tur kan leda till oavsiktliga fel, med oavsiktliga fel menar respondenten från ekobrottsmyndigheten, slarv som grundas på okunskap från ägarnas sida i mikrobolagen. Dessa oavsiktliga fel kommer även att öka om revisionsplikten avskaffas för att det kommer att finnas ett sämre stöd till bolagen. Men om man kombinerar avskaffandet med en förenkling av regler och associationer undanröjer man en del av denna oavsiktliga brottslighet. Det är lönlöst att avskaffa revisionsplikten när det ändå finns komplicerade redovisningsregler kvar, kompetensen försvinner trots att det finns komplicerade redovisningsregler med andra ord kommer bolaget i kläm ändå avslutar respondenten med.

Oro inför avskaffandet av revisionsplikten

Den enda fördelen som respondenten på skatteverket kan se med att revisionsplikten avskaffas är att mikrobolagen skulle lära sig att ta ett högre ansvar för sin redovisning om de skulle sluta använda en revisor inom företaget. Men eftersom revisorn försvinner som ett

kontrollorgan kommer dessa ägare få det svårare att undkomma felen som kan uppstå i samband med redovisningen. Respondenten påpekade att det blir svårare att upptäcka ett oseriöst företag i tidigare skede än idag, oseriösa företagen som försöker komma undan genom skattefusk med sin revision kommer därmed att försöka fuska mer. Det ligger i sakens natur att om man har en oberoende individ som granskar något så är det mer fördelaktigt säger respondenten från ekobrottsmyndigheten. Ägarna till aktiebolag som vill avskaffa revisionsplikten ser bara en kostnad som de tycker är onödig. Borgenärsskyddet är en annan sak som kommer att försämrats om revisionsplikten avskaffas, de kommer att bli av med en tidig signal som flaggar för att det går dåligt, det blir fler oredlighetsbrott.

Ökade resurser inför avskaffandet av revisionsplikten

Skatteverket har börjat anställa fler revisorer och man har börjat vidareutbilda fler inom organisationen. Men några speciella åtgärder har de inte gjort förutom att anställa ytterligare personal till revisions delen inom skatteverket. Det är också inom Stockholms området dessa öknings sker främst eftersom de flesta mikrobolagen finns i Stockholm och det kommer att ske förmodligen flera kontroller hos mikrobolagen som slopar sin revision eftersom de inte kommer vara reviderade av en kvalificerad revisor avslutar respondenten från skatteverket med. Skatteverket gör ett urval medan ekobrottsmyndigheten tar de ärenden som kommer in nämner respondenten från ekobrottsmyndigheten. Om man ser en indikation på att brotten ökar kan man eventuellt också öka sina resurser. Det är en fråga som kommer tas upp om revisionsplikten bidrar med svårigheter för organisationen och om brotten skulle öka, dock så ska det tas i beaktande att ekobrottsmyndigheten jobbar inom myndighetens budget och kan därefter inte agera på egen hand när det gäller resurstillsättning avslutar respondenten från ekobrottsmyndigheten med.

4.3 Kreditgivarna

Revisionspliktens roll som kvalitetsstämpel- trygghetsskapare och kontrollmekanism

Det är en trygghet för banken att veta att alla aktiebolags redovisning och bokslut är granskade av kvalificerade revisorer. Det bidrar till att garantera kvaliteten i den siffermässiga informationen till banken menar respondenten. Vi ser det som en förtroende mellan oss och företaget som skall beviljas krediter menar respondenten från handelsbanken. Revisorn kan inte lämna mera eller annan information till banken än vad som framgår av årsredovisningen och som företaget självt meddelar banken. I situationer där företaget går dåligt, kan dock revisorn bidra konstruktivt genom att hjälpa till att bedöma – och tillstyrka eller avstyrka – rekonstruktionsförslag. Revisorn är trygghet samt kvalitets nyttig för oss som är kreditgivare avslutar respondenten från handelsbanken med.

Revisorn skapar nytta genom kvalitetsstämpeln den ger och en anmärkning i revisionsberättelsen är nästintill att jämföra med en betalningsanmärkning på banken säger respondenten från Nordea. Vid dem tillfällen anmärkningar förekommer i revisionsberättelsen pratar man på banken om en oren revisionsberättelse berättar respondenten från Nordea.

Revisionsplikten har redan avskaffats

Respondenten från handelsbanken berättar att redan i direktivet till den pågående offentliga utredningen om revision och revisorer har regeringen fastslagit att revisionsplikten för mindre bolag ska tas bort. Utredningen har att föreslå vilka storleksgränser som ska gälla och att beskriva vilka konsekvenser ett borttagande kan ge. Utredningen har mandat att föreslå storleksgränser betydligt över vad som kan sägas skilja mikroföretag från andra mindre bolag. Bankerna baserar sin bedömning av krediter på mycket annat än den siffermässiga informationen och kan också i viss mån bedöma riktigheten i sifferinformation på andra sätt än genom att den är reviderad. Några särskilda förberedelser för hur man ska hantera oreviderade bokslut från just aktiebolag har i allmänhet inte vidtagits avslutade respondenten från handelsbanken med.

Revisionsplikten som kontroll och trygghetsskapare blir inte lätt att ersätta

Som förespråkare av revisionsplikten kommer nordea att kräva en reviderad årsredovisning av mikrobolagen. Men eftersom de agerar i en konkurrensutsatt bransch måste de anpassa sig till marknaden, exempel om alla andra banker inte kräver revision skulle nordea som aktör förlora andelar på marknaden då kunderna kommer att söka sig till konkurrenterna. Man får se hur marknaden reagerar och nordea kommer därefter också anpassa sig till marknaden menar respondenten från nordea.. Vi ser det som en klar nackdel för oss på banken om revisionsplikten avskaffas eftersom det kommer göra oss mer sårbara på sättet att vi inte kan kontrollera om bolaget är ett seriöst eller oseriöst bolag avslutar respondenten från nordea med.

Handelsbanken kommer att bevilja företagslån från fall till fall och det kommer förmodligen inte att ske särskilt ofta när det gäller mikroföretag berättar respondenten från handelsbanken.. Men om revisionsplikten tas bort även för större företag än mikroföretag och bolag väljer att avstå från fullständig revision av en kvalificerade revisorer och samtidigt tar betydande krediter från banker, kommer det förmodligen bli ganska vanligt att bank och företag enas om att frivillig revision ska göras även i fortsättningen menar respondenten. Det är samtidigt idag svårt att besvara vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppnå samma eller bättre trygghet om revisionsplikten avskaffas, men eftersom vi är en bank och lever i en hård marknad så får man ta del av marknadens agerande säger respondenten. Därefter kommer handelsbanken att se vilka omstruktureringar som kommer att krävs av dom. Det kan bli all slags förändring inom bankväsendet, men de särskilda förberedningarna har inte tagits från handelsbankens sida avslutar respondenten med.

Inget direkt samarbete med myndigheterna

De som är kunder hos Ekobrottsmyndigheten är inga Nordea vill samarbeta med, men Nordea har ett samarbete med skatteverket där man får in information om hur företagens finansiella situation ser ut. Nordea kan alltid ta uppgifter som har funnits en längre tid hos SKV. Respondenten från Nordea menar att man kan gå tillbaka en längre tid och undersöka företaget flera år bakåt.

Det är viktigt för hela näringslivet att företag drivs av rättskaffens personer som betalar skatt enligt gällande regler och som undanhåller sig från att delta i ekonomisk brottslighet. Skatteverket och EBM är viktiga kuggar i detta maskineri. Något närmare direkt samarbete med nämnda myndigheter har dock inte bankerna avslutar respondenten avslutar respondenten från handelsbanken med.

4.4 Empirisk sammanfattning

Respondenterna från bankerna anser att revisionsplikten är av stor nytta för deras arbete inom organisationen. Det är också svårt att kunna ersätta en revisionsberättelse när det kommer till kreditgivning till mikrobolagen anser respondenterna. Banken använder sig inte enbart av revisionsberättelsen när det kommer till kreditgivning, vidare ansåg respondenterna att revisionsplikten avskaffades enbart bidrog till negativa effekter. Respondenten på Handelsbanken hade mer insyn på revisionsplikten eftersom han själv sitter i en utredning om revision och redovisning, tillsammans med 15 olika andra personer från bland annat SKV, EBM och Svenskt Näringsliv. Dessa representanter har fastslagit att man skall avskaffa revisionsplikten för aktiebolag men man har inte kommit fram till vilken storlek av aktiebolag som skall beröras i första hand. Bankerna har ett gemensam nämnare när det kommer till nyttan av revisorn, där man anser att revisorns kvalité samt kunskap är mycket viktig för deras organisation när det gäller frågor som berör kreditgivning till aktiebolagen. Respondenterna tror också att efterfrågan av revisorns arbete kommer efterfrågas mer genom att konsultuppdrag kommer bli av större vikt för aktiebolagen. Respondenterna från bankerna tror att de mindre revisorsbolagen kommer få det svårare ute på marknaden eftersom de större revisionsbyråerna kommer ta mera marknadsandelar från revisorsmarknaden. Respondenterna från bankerna anser också att det bara finns en positiv effekt om man slopar revisionsplikten och det är ägarna som bedriver ett aktiebolag utan en företagsledning. De ägarledda aktiebolagen som avskaffar sin revision inom företaget kommer att kunna lägga mera pengar på sin egen verksamhet genom att revisionskostnaden kommer försvinna, men det kan också påverka dessa negativt eftersom de inte längre kommer kunna ha en granskare eller rådgivare som hjälper dem med deras ekonomiska rapporter. Skatteverket samt ekobrottsmyndigheten anser enbart att de medför negativa effekter om man avskaffar revisionsplikten för mikrobolagen. Det kommer bli mer oaktsamma brott från mikrobolagens sida och det

kommer ta längre tid att upptäcka ekonomisk brottslighet eftersom det inte kommer vara någon revisor som granskar företaget. När det gäller resursmässigt inom skatteverket så har man börjat anställa fler revisorer inom Stockholmsområdet men detta var inte på grund av just en eventuell slopning av revisionsplikten. Om mikrobolag slopar sin revision så kommer också skatteverket förmodligen att öka sina "skrivbordskontroller" där man går ut och kontrollerar dessa mikrobolag genom att göra besök hos dem. Ekobrottsmyndigheten tror att det är en fråga för skatteverket, men man påpekar dock att om eko-brottsligheten ökar så kommer man förmodligen att utöka sina resurser också. Bankerna vet ännu inte idag om det kommer ske några omstruktureringar inom banken eftersom revisionsplikten ännu inte har avskaffats, respondenterna tyckte det var svårt att förutspå om vilka resurser som skall tillsättas. Handelsbankens respondent påpekar att ju högre gränsvärdena går uppåt för en avskaffning av revisionsplikten så kommer det också innebära förändringar för samtliga aktörer ute på marknaden. "Den första etappen av slopad revisionsplikt kommer inte ge en alltför radikal förändring för oss kreditgivare"

5. Analys

Under detta avsnitt appliceras uppsatsens empiriska material på de tillämpade teorier för att upptäcka om eventuella samband finns dem emellan.

5.1 Revisionsplikten avskaffande resursmässigt och kontrollmässigt

Intressenter som har varit med i författarnas undersökning är intresserade av att få korrekt information om mikrobolagens finansiella ställning och revisionsplikten är ett bra verktyg för att uppnå detta mål. Det finns ett samtyckande i denna intressegrupp om att revisionsplikten för små aktiebolag skall vara kvar och den övervägande faktorn till detta är att revisionsplikten ger ökad trygghet och kvalitet till aktörerna genom den finansiella informationen som kommer från aktiebolagen. Men dock vill alla aktörer maximera sin egen nytta enligt intressentmodellen och detta framkommer genom att ekobrottsmyndigheten drar nytta av revisionsplikten för att underlätta bekämpningen av ekonomisk brottslighet, skatteverket drar nytta av revisionsplikten genom att skatteverket i ett tidigare skede kan få information om revisionsberättelsen är *ren* eller *oren*. Bankernas egen nytta ligger i att genom en lagstadgad revision så behöver inte bankerna bedöma varje kund från fall till fall, utan med en revisionsplikt så underlättas bankernas arbete genom att de inte behöver fråga aktiebolagen om de har revision eller ej. Författarna anser att den empiriska studien inte kan tolka någon konflikt mellan dessa externa intressenter när det kommer till ställningen om revisionsplikten.

Respondenterna från empirin poängterade att förändringar har påbörjats eller kommer att påbörjas om marknaden kräver det när revisionsplikten avskaffas genom exempelvis nyrekrytering av personal samt en vidareutbildning av befintlig personal. Förändringarna kommer i ett led att förebygga ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten där institutionerna enligt institutionell teori försöker bemöta statliga krav på lagar och regler. Skulle bankerna, ekobrottsmyndigheten och skatteverket bibehålla samma struktur som nuvarande och inte bemöta förändringarna som sker runt omkring organisationerna förlorar de sin legitimitet gentemot samhället, ett avskaffande av revisionsplikten kommer att försvåra

organisationernas arbete och blir det i den grad att de inte kan uppnå sina mål kommer deras legitimitet att ifrågasättas av omgivningen och institutionerna kommer i sin tur inte att få input i form av kapital och offentligt stöd för sitt arbete av omgivningen. Ekobrottsmyndighetens legitimitet har redan ifrågasatts och diskussioner kring nedläggning har varit överhängande då myndigheten anses inte uppnå de mål som bör klaras av, av de 4000 ärendena som kommer in per år, leder endast cirka 1000 till åtal. Denna siffra är alltför låg enligt kritikern och med detta vill författarna belysa vikten av revisionspliktens avskaffande.

Skulle vissa institutioner påverkas i den grad att det försämrar deras arbete markant så att de inte når till uppsatta mål och väljer att inte bemöta denna förändring kommer de att förlora sin legitimitet enligt den institutionella teorin. Institutionerna ställer i sin tur krav på omgivningen, dels i form av att mikrobolagen kommer att behöva fylla ut tomrummet som revisionspliktens avskaffande kan innebära om bolaget i fråga inte väljer att ha kvar revisionen. Detta är ett sätt för institutionerna att fylla ut rationalitetsnormerna och värderingarna som finns i omvärlden där skatteverket och ekobrottsmyndigheten legitimeras som ett verktyg för att ge samhället en trygghet till ekonomisk brottslighet och revisionsplikten underlättar detta arbete. När man talar om institutionell påverkan från sociala samt kulturella aspekter, har man synsätt på hur externa intressenter tar till sig dessa mål. Genom att bankerna och ekobrottsmyndigheten inte har påbörjat något förändringsarbete för att förebygga revisionspliktens avskaffande visar tydligt att man tar hänsyn till omgivningens värderingar. I empirin diskuterades det en del om hur marknaden kommer att agera på ett eventuellt slopande av revisionsplikten och eftersom man inte kan vara den enda aktören på marknaden som kräver revision från mikrobolagen tenderar på att man följer de tekniska, ekonomiska samt sociala aspekterna i samhället som råder.

Respondenterna från bankerna berättade att de kommer att kräva fortsatt revision från de små mikrobolagen om revisionsplikten avskaffas i de fall mikrobolagen vill ingå avtal med bankerna. Detta medför att de små aktiebolagen ändå inte blir oberoende och mer kostnadseffektiva som de eftersträvar med revisionspliktens avskaffande. Men detta kan bara ske om bankerna har en resurs som antingen är mer knapp eller kritisk för mikrobolagen. Revisorn bidrar med input genom närheten den har till småbolagen och fungerar enligt ekobrottsmyndigheten som en early warning since som på ett tidigt stadium larmar om det

pågår eller är misstanke om ekonomiska oegentligheter. Revisionsplikten bidrar på det här sättet med input till ekobrottsmyndigheten som i sin tur kommer med output i form av utredningar som leder till åtal och fällande domar, på så sätt blir samhället av med företag som inte följer spelreglerna. Enligt skatteverket så kommer ett avskaffande av revisionsplikten att bidra till ett försvårat arbete även för skatteverket. Det kommer att bli en utökad belastning på deras revisorer genom merarbete i form av ökade skrivbordskontroller, djupare informationssökning etc, vilket innebär att skatteverket kommer att öka sina resurser för att upprätthålla samma kvalitet. Bankerna har inte i vår empiriska studie påvisat att de kommer att tillföra resurser i sin organisation om revisionsplikten eventuellt avskaffas och detta framförallt på grund av att de inte vet i vilken omfattning det kommer att beröra dem. Genom detta så kan organisationer gemensamt kontraktera lobbyister som får representera deras gemensamma intressen i förhållanden till regeringen.

Som tidigare nämnts så upprättas ett kontrakt mellan agent och principal för att undvika att någon part inte skulle fullgöra sina plikter enligt agentteorin. Ett alternativ som finns för att stävja detta problem är genom beteendestyrning, vilket bankerna också kommer att försöka göra genom att kräva revision för mikrobolagen om revisionsplikten avskaffas vilket dem även gör idag. Skillnaden är bara att det är en plikt idag för mikrobolagen att framlägga en reviderad årsredovisning som är kontrollerad och granskad av en kvalificerad revisor. Detta är ett sätt för bankerna att förmå mikrobolagen att agera utefter bankernas intresse. Intresset ligger i att bankerna får en trygghet i att årsredovisningen är kontrollerad och granskad av en utomstående part som besitter en hög teoretisk kompetens i området. Detta medför att bankerna har en viss kontroll över mikrobolagen genom revisionsplikten och detta gynnar bankerna också då de kan nyttomaximera sin egen nytta på bekostnad av mikrobolagen, då det är mikrobolagen som står för kostanden av revisionen.

Man kan även se ekobrottsmyndigheten och skatteverket som ett resultat av beteendestyrning. Regeringen har tillsatt dessa myndigheter för att övervaka över den lagstadgade revisionen, där myndigheterna på något sätt skall förmå mikrobolagen att sköta sin revision på ett korrekt sätt. Till skatteverket måste bolagen lämna in resultatrapporter och ekobrottsmyndigheten har i sin tur delegerats befogenhet att tillgripa då de misstänker oegentligheter mot något mikrobolag. Samtidigt så kan närvaron av en myndighet som ekobrottsmyndigheten påverka en del mikrobolag att ha ett beteende som faller i inom ramen av lagarna som regeringen lagt

ut då myndigheten är en auktoritär med makt att tillgripa. Revisionsplikten ses som en kontrollmekanism av samtliga respondenter där de använder sig av berättelsen för att övervaka mikrobolagens finansiella rapport. Skatteverket menar att revisorn fungerar som en kontrollpost innan de ger sig på årsredovisningen, ekobrottsmyndigheten anser att revisorn har en övergripande kontroll och bankerna uttryckte att revisorns arbete är en kvalitetsstämpel vid kreditgivning. Samtliga externa intressenter anser att revisionsberättelsen utgör en viktig kontrollmekanism för deras arbete. Om revisionsplikten slopas kommer det bli svårt för principalen som i detta fall blir de externa intressenterna att övervaka agenten (mikrobolagens finansiella rapport).

Ur Agentteorin kan man se det som att ägaren inte är beroende av att övervaka sig själv eftersom han redan har en insyn på mikrobolaget. Revisionsplikten kan ses som ett större intresse för skatteverket, ekobrottsmyndigheten och bankerna eftersom de vill ha en kontroll över dessa mikrobolag och informationen i revisionsberättelsen ger den kontrollen. Men mikrobolagen slipper den extra kostnaden som revisionsplikten medför i de fall mikrobolagen inte vill ha någon revisor. Intressenterna ses som principaler i detta sammanhang när man vill råda kontroll över mikrobolagens revision. Men det är inte enbart dessa intressenter såsom skatteverket, ekobrottsmyndigheten och bankerna som får nytta av revisionen, en ägare får också hjälp med bolagets ekonomiska situation eftersom revisorn bidrar till att verksamheten i företaget blir effektiv och lönsam. Revisionsplikten kan därav appliceras i båda intressenternas syfte men på olika sätt.

6. Slutsatser

I detta avsnitt skall vi koppla uppsatsens syfte, problemformulering med resultatet vi har erhållit från empirin. Vi kommer även att föra en diskussion kring frågeställningarna och diskutera på ett övergripande plan. Slutligen kommer vi ge förslag till vidare forskning.

6.1 Slutsatser

Varje extern intressent har olika behov och förhållningssätt till revisionsplikten. Detta medför att de externa intressenterna som har berörts i uppsatsen har delade meningar när det kommer till revisionspliktens avskaffande. Nedan kommer de externa intressenterna att delas in för att ge läsaren en tydligare förståelse för slutsatserna som författarna har kommit till. Författarna vill dock påpeka att dessa slutsatser endast kan begränsas till denna undersökning, då en liknande undersökning med samma urval kanske skulle komma fram till andra slutsatser. Slutsatserna är också grundade på enbart en respondent från respektive organisation, vilket medför att slutsatserna för organisationen är begränsade till respondenternas svar och den litteratur författarna har läst.

Hur kommer ett avskaffande av revisionsplikten att beröra externa intressenter resursmässigt och kontrollmässigt?

- Ekobrottsmyndigheten kommer förmodligen inte att tillföra några nya resurser för tillfället men ser man en tendens till att oavsiktlighets eller oaktsamhetsbrott ökar kommer ekobrottsmyndigheten bemöta detta genom ökade resurser. Ekobrottsmyndigheten kommer även att få det svårare att kontrollera mikrobolagen som avstår från att revidera om revisionsplikten avskaffas, eftersom de går miste om de tidiga signalerna som revisorsrollen bidrar med.
- Skatteverket har tillfört nya resurser i form av nyrekrytering till revisionsavdelningarna för att förebygga eventuella luckor som kan uppstå om revisionsplikten avskaffas. Skatteverket har förberett sig på att utöka de tidiga besökskontroller hos mikrobolagen runt om i Stockholm. Framförallt för att kunna

ersätta den eventuella förlusten som revisionsplikten avskaffande kan medföra när det gäller kontrollen hos mikrobolagen.

- Handelsbanken har inte tillfört några nya resurser eftersom banken inte vet i vilken utsträckning de kommer beröras. Handelsbanken kommer få det svårare att kontrollera ett mikrobolag som väljer att avstå från att revidera. Man kommer förmodligen i fortsättningen att kräva en frivillig revision från de företagen som avskaffar sin revision.
- Nordea har inga planer på att tillföra några nya resurser inom banken eftersom de inte vet i vilken utsträckning de kommer att beröras av revisionsplikten avskaffande. Nordea kommer även i fortsättningen kräva en reviderad revision av aktiebolagen oavsett storleksform i dagsläget, trots att revisionsplikten eventuellt kommer att avskaffas. Men eftersom nordea är i en konkurrensutsatt bransch måste de anpassa sig efter hur marknaden utvecklas för att överleva, detta gör att nordeas ståndpunkt kan komma att ändras i framtiden.

6.2 Egna tankar

Det framkommer ganska klart och tydligt att ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten kommer att beröra stora delar av samhället, vissa mer andra mindre. Avskaffandet av revisionsplikten har kommit att bli en debatt som berör många intressenter, därav myndigheter, leverantörer, kreditgivare, kunder etc. Enligt författarna bör kriterierna för vilka bolag som skall ingå i ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten inte grundas på antalet anställda eller omsättningen som det i nuläget görs. Utan det som är av större betydelse är hur ägarstrukturen ser ut. Är företagsledningen och ägaren en och samma person så anser författarna att revisionsplikten har mindre betydelse för att ägaren redan har insyn i företaget. Visserligen är revisorn en oberoende granskare och fungerar många gånger som en kontrollmekanism till samhället i övrigt, där den också bidrar med trygghet till externa intressenter. Men den största anledningen till att revisionsplikten skall avskaffas är att det är en alltför betungande kostnad för de mindre bolagen. Med den bakgrunden är det förståeligt att omsättningen är en av faktorerna som diskuteras som gränsvärde. Författarna frågar sig

varför det diskuteras kring antalet anställda också som gränsvärden, när det egentligen bör beaktas hur ägarstrukturen ser ut hos aktiebolagen.

6.3 Förslag till vidare forskning

En intressant fråga som har dykt upp under undersökningens gång är hur marknaden kan komma att reagera på en eventuell avskaffning av revisionsplikten. Detta kan vara ett ganska omfattande problem för en mindre undersökning men man kan avgränsa sig till vissa område för att göra det mätbart i den mån det går. Denna undersökningen skulle kunna göras dels innan revisionsplikten avskaffas samt efter revisionsplikten avskaffas, vilket man än väljer så tror vi att det blir intressant.

En annan intressant fråga är om brottsligheten verkligen kommer att öka om revisionsplikten avskaffas. Detta kan man undersöka i relation till andra länder som redan har avskaffat revisionsplikten såsom England och Danmark. Men detta kan bara utföras efter att revisionsplikten har avskaffats.

Det skulle även vara intressant att göra en undersökning om vilka storleksgränser som skall vara gällande när det gäller avskaffandet av revisionsplikten, det vill säga vilka bolag skall beröras när det gäller antalet anställda, omsättning eller andra nyckeltal.

6.4 Kritisk granskning

Det är viktigt i en forskning att kunna granska sina beslut man har tagit under uppsatsens gång, för kunna få ett högre trovärdighet. I denna uppsats har vi valt att utgå ifrån en kvalitativ ansats med en fallstudie. Detta var ett val för att vi skulle komma in mer djupgående i ämnet vi ämnat att undersöka. Utgångspunkten var att undersöka externa intressenters ställningstaganden när det gäller kontroll samt resurs om en eventuell avskaffning av revisionsplikten. Vi anser att den kvalitativa ansatsen har hjälpt oss att komma närmare fenomenet vi skulle undersöka. För att stärka våra slutsatser anser vi att man borde

ha utfört ett större urval av respondenter så att slutsatserna rörde fler individer. Detta kunde ha tillämpats om man hade gjort flera intervjuer med respondenter från samma organisation. Vidare blir det svårt att visa på att respondenternas svar gällde för hela organisationen. Trots att respondenterna enligt oss besitter kunskap inom den organisation de arbetar för så sitter de inte i en position där de kan avgöra om hur hela organisationen kommer att agera. Detta medför att undersökningens trovärdighet blir lidande eftersom en annan respondent inom samma organisation kanske skulle ha svarat annorlunda. Dock så har vi läst tidigare undersökningar i området och finner trots det som vi sagt ovan att slutsatserna är giltiga men bara inom ramen för denna undersökning. Teorierna har varit till stor nytta när vi har analyserat vår empiri dock påpekar vi att endast de lämpliga delarna av teorin har använts när vi har genomfört analysen.

7. Källförteckning

7.1 Litteratur

Aktiebolagslagen, 10:e kap 7§ första stycket.

Bruzelius, H, et al, (2004), *"Integrerad organisationslära"*, Lund, Författarna och Studentlitteratur

Collis, J, Director's Views on Exemption From Statutory Audit, DTI in Association with King-ston University, October 2003.

Denscombe, Martyn. (2000), *Forskningshandboken- för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, Studentlitteratur: Lund.

FAR Förlag.(2007), *Samlingsvolymen 2007 del 2- åtgärder vid misstanke om brott enligt ABL*, FAR förlag: Stockholm.

Garmer, Fredrik & Kyllenius, Mats (2004). *Finansiering för små och nystartade företag*. Malmö: Liber Ekonomi

Hatch, Jo Mary. (2002), *Organisationsteori- moderna, symboliska och postmoderna perspektiv*, Studentlitteratur: Oxford.

IFRS/IAS 2005

Johannessen, Asborn & Tufte, Per Arne. (2003), *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, Liber AB: Malmö.

Jacobsen, Dag Ingvar. (2002), *Vad, hur och varför?- om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*, Studentlitteratur: Lund.

Lindqvist, Arvidsson, Thomasson, Larsson, Rohlin (2005) *Den nya affärsredovisningen*

Jacobsen, Dag Ingvar. & Thorsvik, Jan. (2006), *Hur moderna organisationer fungerar*, Studentlitteratur: Lund.

Patel, Runa & Davidson, Bo. (2003), *Forskningsmetodikens grunder- att planera, genomföra och rapportera en undersökning, tredje upplagan*, Studentlitteratur: Lund.

7.2 Rapporter

Rapport 2007-092 ”Den samhällsekonomiska nyttan av revision”, FAR

Thorell, Per. & Norberg, Claes. (2005), *Revisionsplikten i små aktieföretag*. Svenskt Näringsliv: Stockholm.

7.3 Tidningsartiklar

Andersson, willhelm. (2006/11) ” *Företag vill behålla revisionsplikten. Små konsekvenser för branschen om revisionsplikten avskaffas* ”

Ask, Beatrice. (2007/1), *Balans- noteringar*.

Aggestam Pontoppidan, Caroline, *Balans* (2006/5) ”*Revisionsplikten avskaffas för små danska företag men många förväntas även i fortsättningen anlita revision*”

Andersson, P-O ”*Revisorerna till för företagsekonomisk kompetens – behåll revisionsplikten*”, *Balans* (2005/4)

Bankerna vill ha reviderade årsredovisningar, *Balans* (2007/2)

Elofsson, Sigurd. (2005/5), *Balans- revisionen fyller viktig funktion anser Ekobrottsmyndigheten*.

Halling, Pernilla *Balans* (2007/11)

Halling, P. (2005/3) *Balans- debatten går het i Norden* .

Halling, Pernilla ”*revision i små företag*” (2005/3)

Precht, Elisabeth. (2005/4), *Balans- revisionsplikt var svaret på ekonomisk brottslighet*.

Thorell, Per. & Norberg, Cleas. (2005/3), *Balans- Går det att försvara revisionsplikten?*

Svensson, B. *Redovisningsinformation och kreditgivarens bedömning*. *Balans*, 2004/1

7.4 Muntliga källor

Francke Lennart vice vd, Handelsbanken Stockholm Kungsträdgården. (2007-11-12)

Hoessini Homan. Skatte- revisor, skatteverket Stockholm söder. (2007-10-20)

Lundin Henrik. Eko- revisor, ekobrottsmyndigheten. Kungsholmen (2007-10-27)

Petterson Bengt. Kreditsamordnare, Nordea banken Huddinge.C. (2007-11-07)

7.5 Elektroniska källor

<http://www.skatteverket.se/omskatteverket/allmantomskatteverket/meromskatteverket.4.7856a2b411550b99fb780008148.html> (2007-11-20, kl :19:33)

http://www.handelsbanken.se/shb/INeT/IStartSv.nsf/FrameSet?OpenView&iddef=foretag&navid=Z2_Foretagsanster&sa=/Shb/Inet/ICentSv.nsf/Default/qAB48CB576C476DA8C1256AA70046BAA9 (2007-11-26, kl :12:17)

<http://www.nordea.com/Om+Nordea/Fakta+om+Nordea/831072.html>(2007- 11-20 kl: 20:02)

<http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=1995:665>(2007-11-11,kl 15:31)

http://www.ekobrottsmyndigheten.se/templates/Page_5.aspx (2007-11-20 kl, 20:19)

<http://www.regeringen.se/sb/d/9118> (2007-12-10 kl, 10:42)

<http://www.bolagsverket.se/dokument/pdf/infomtrl/899.pdf> (2007-11-15 kl, 12:42)

Bilagor

Frågor till skatteverket

1. Tror ni att revisionsplikten kommer att avskaffas för småföretag (mikroföretag) ? Om JA, har eventuella åtgärder vidtagits för detta?(Här försöker vi ta reda på hur skattemyndigheten har förberett sig gällande ett eventuellt slopande.)
2. Kommer ett eventuellt slopande av revisionsplikten att bidra till ett försvårat arbete inom er organisation? (Här vill vi få reda på hur stor betydelse revisionsberättelsen har för skattemyndighetens arbete och om de tror att slopandet kommer att medföra en väsentlig försämring av deras arbete. Detta kommer att föra oss närmare undersökningens syfte genom att vi då får en tydligare bakgrund till organisationens ställningstagande. Svaret kommer även till viss del bekräfta eller minimera trovärdigheten i fråga ett.)
3. Vilka för- och nackdelar anser ni att en slopad revisionsplikt medför ur ekobrottsmyndighetens perspektiv?(Denna fråga bidrar till att utröna huruvida skattemyndigheten bara har reflekterat över fördelarna de får av revisionsplikten eller inte, med frågan hoppas vi kunna pröva reliabiliteten i deras ställningstagande)
4. Kommer ni att utveckla ett nytt kontrollsystem för att granska de småföretagen(mikroföretag), till skillnad från dagens befintliga metoder?(Utifrån denna fråga som ställs till skattemyndigheten, vill vi utröna om de har inom organisationen tillämpat en nytt kontrollsystem som ska hjälpa arbetarna i skattemyndigheten att kontrollera småföretagen om revisionsplikten avskaffas)
5. På vilket sätt tycker Ni att revisorns arbete skapar nytta? Skulle ni utan revisorns hjälp få tag på denna tillförlitliga information?(Frågan svarar på revisorrollens betydelse för skattemyndigheten.)
6. Hur mycket betyder revisionsberättelsen för skatteverket, underlättar det ert arbete?
7. Vad anser ni om en frivillig revisionsplikt för småföretagen?(En allmän fråga om hur organisationen ställer sig till ämnet.)
8. Anser ni att ni är beroende av varandra när det gäller erat arbete med ekobrottsmyndigheten, banker, för att kunna få ut de optimala med ert arbete?
9. Finns det någon ytterligare väsentligt information som du vill tillföra vår studie?

Frågor till banken

1. Vilka fördelar har revisionsplikten för banken när det gäller kreditgivning till småföretag (mikroföretag)? Här vill vi få reda på hur stor betydelse revisionsberättelsen har för bankens arbete och om de tror att slopandet kommer att medföra en väsentlig försämring av deras arbete. Detta kommer att föra oss närmare undersökningens syfte genom att vi då får en tydligare bakgrund till organisationens ställningstagande
2. Tror ni att revisionsplikten kommer att avskaffas för småföretag (mikroföretag) ? Om JA, har eventuella åtgärder vidtagits för detta? (Här försöker vi ta reda på hur långt banken har framskridit i sina planer.)
3. Har ni några planer på omstruktureringar (omskolning, nyanställning, uppgraderade datasystem) inom organisationen vid en eventuell slopad revisionsplikt?(Frågan ska svara på om ett eventuellt slopande av revisionsplikten medför stora förändringar för banken.
4. Kommer ni kräva revision för företagslån (mikroföretag) om revisionsplikten avskaffas? (Här vill vi ta reda på hur viktig revision är för banken)
5. Kommer det medföra några ekonomiska effekter på er bank om revisionsplikten avskaffas? (Denna fråga är ett led i att bekräfta eller minimera trovärdigheten i fråga 2,3 och 4.)
6. Vilka områden av ekobrottsmyndighetens arbete har ni till stor nytta av i banken?(Frågan ska besvara betydelsen av myndighetens arbete, samt så får man svar på den dominoeffekt som kan vara underliggande(bankens beroende av myndigheternas arbete, myndigheternas beroende av revisionen! Försvinner revisionsplikten så kanske den enskilda förändringen har större effekt än förutsatt.)
7. Vad anser ni om en frivillig revisionsplikt?(En allmän fråga om hur organisationen ställer sig till ämnet.)
8. På vilket sätt tycker Ni att revisorns arbete skapar nytta? Skulle ni utan revisorns hjälp få tag på denna tillförlitliga information? Frågan svarar på revisorrollens betydelse för banken.)
9. Finns det någon annan relevant information som du anser att vi bör ta med i denna studie? (Intervjuobjektet får möjligheten att tillföra något som vi har missat och som denna finner är av värde för undersökningen.)

Frågor till Ekobrottsmyndigheten

1. Tror ni att revisionsplikten kommer att avskaffas för småföretag (mikroföretag) ? Om JA, har eventuella åtgärder vidtagits för detta?(Här försöker vi ta reda på hur ekobrottsmyndigheten har förberett sig gällande ett eventuellt slopande.)
2. Kommer ett eventuellt slopande av revisionsplikten att bidra till ett försvårat arbete inom er organisation? (Här vill vi få reda på hur stor betydelse revisionsberättelsen har för ekobrottsmyndighetens arbete och om de tror att slopandet kommer att medföra en väsentlig försämring av deras arbete. Detta kommer att föra oss närmare undersökningens syfte genom att vi då får en tydligare bakgrund till organisationens ställningstagande. Svaret kommer även till viss del bekräfta eller minimera trovärdigheten i fråga ett.)
3. Vilka för- och nackdelar anser ni att en slopad revisionsplikt medför ur ekobrottsmyndighetens perspektiv?(Denna fråga bidrar till att utröna huruvida ekobrottsmyndigheten bara har reflekterat över fördelarna de får av revisionsplikten eller inte, med frågan hoppas vi kunna pröva reliabiliteten i deras ställningstagande)
4. På vilket sätt tycker Ni att revisorns arbete skapar nytta? Skulle ni utan revisorns hjälp få tag på denna tillförlitliga information?(Frågan svarar på revisorrollens betydelse för ekobrottsmyndigheten.)
5. Hur stor del av era ärenden kommer från småföretagen (mikroföretag)?(Vi försöker se hur stor del av deras arbete som berör småföretag(mikroföretag) och om de utgör en stor del av ekobrottsmyndighetens arbete.)
6. Skapar ett eventuellt slopande av revisionsplikten ett incitament för en ökad ekonomisk brottslighet, samt på vilket sätt?(Vad kommer ske om den slopas och vad tror ekobrottsmyndigheten på? Blir det vanligare med eko-brott?)
7. Vad anser ni om en frivillig revisionsplikt för småföretagen?(En allmän fråga om hur organisationen ställer sig till ämnet.)
8. Kommer ni att utveckla ett nytt kontrollsystem för att granska de små aktiebolagens ekonomiska brottslighet, till skillnad från dagens befintliga metoder?(Om ekobrottsmyndigheten arbetar på ett visst sätt idag, kommer man att bli av med rutiner som man har idag och vad kommer man att förändra.)
9. Finns det någon ytterligare väsentligt information som du vill tillföra vår studie?(Intervjuobjektet får möjligheten att tillföra något som vi har missat och som denna finner är av värde för undersökningen.)

Fråga.1

Tror ni att revisionsplikten kommer att avskaffas för småföretag (mikrobolag)? Om JA, har eventuella åtgärder vidtagits för detta?

Skatteverket

Tanken är att den skall avskaffas? SKV förmodar att den skall slopas men för närvarande har de inte fått något definitivt svar från statens sida om när den skall avskaffas och vilka aktiebolag som ska beröras av ett eventuellt avskaffandet av revisionsplikten. Vidare nämnde respondenten att vi är ett av få länder i EU som har kvar revisionsplikten och Sverige kommer att avskaffa revisionsplikten eftersom vi är med i EU och alla länder anpassar sig mer och mer efter dom rekommendationerna och lagarna som följer med ett medlemskap. Respondenten säger också att skatteverket har börjat anställa fler revisorer och man har börjat vidareutbilda fler inom organisationen. Men några speciella åtgärder har de inte gjort förutom att anställa ytterligare personal till revisions delen inom skatteverket. Det är också inom Stockholms området dessa ökningar sker främst eftersom de flesta mikrobolagen finns här i Stockholm och det kommer att ske förmodligen flera kontroller hos mikrobolagen som slopar sin revision eftersom de inte kommer vara reviderade av en kvalificerad revisor.

Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten anser att alla signaler tyder på att revisionsplikten kommer att avskaffas och det förbereder EBM sig för också, men frågan är dock vilka aktiebolag som kommer att beröras av revisionspliktens avskaffande om man ser till omsättningen. EBM vill ha ett lägre omsättningskrav för företagen som skall avskaffas för revisionsplikten.

EBM räknar med att plikten kommer att avskaffas för mikrobolag, men de skulle gärna se att revisionsplikten fanns kvar för alla aktiebolag. Myndigheten är medveten om att det största argumentet för en slopning av revisionsplikten är att kostnaden i relation till nyttan är för hög när det gäller de minsta av aktiebolagen. Respondenten påpekade också att SKV är den enda externa intressenten som genomför den direkta kontrollen av aktiebolagen som sin huvudsakliga uppgift och som inte får betalt för det, därav bör det finnas andra aktörer som genomför samma kontroll i lika hög grad som samtidigt betalar för det. Vidare blev det sagt att utifrån borgenärsskyddets kriterier är det viktigare att se till omsättningen än ägarstrukturen vid bedömning av vilka bolag som skall omfattas av revisionspliktens avskaffande.

Fråga.2

Kommer ett eventuellt slopande av revisionsplikten att bidra till ett försvårat arbete inom er organisation?

Skatteverket

Ett avskaffande av revisionsplikten kommer förmodligen inte att försvåra vårt arbetssätt. Det kan ske en utökad arbetsbelastning på våra revisorer, där vi själva får samla in informationen som vi vanligtvis brukar få från revisorn säger respondenten från SKV. De kommer även att få gå in djupare på mikrobolagets revision för att kontrollera deras uppgifter. Revisorn som granskar SKV ger den såkallade trygghetsstämpeln innan vi kontrollerar bolagets revision. Men om revisionsplikten försvinner så kommer det att ge oss mindre trovärdighet till företaget och därmed sker en mer djupgående informationssökande från deras sida på SKV för att se om det är ett seriöst företag. Det blir svårare att upptäcka oseriösa företag med detta menar respondenten att det kommer ta längre tid innan man upptäcker något brott.

Ekobrottsmyndigheten

Förmodligen kommer ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten att bidra till ett försvårat arbete för EBM och detta av två anledningar. För det första så bidrar revisorns till värdefull information för EBM. Revisorn har en anmälningsplikt om den ser eller misstänker oegentligheter, vilket respondenten menar påskyndar EBM's arbete, genom att de i ett tidigare skede får information om ett bolag som bryter mot lagarna, med andra ord fungerar revisorns granskning och utlåtande som en early warning since. Utan detta kan mikrobolag som sysslar med oegentligheter operera längre innan de blir upptäckta. Revisorn är även en kompetens för företaget och bidrar med kunskapsförnyelse och expertis till bolagen. Många gånger så kan ägarna inte skilja det egna kapitalet och företagets kapital, vilket i sin tur kan leda till oavsiktliga fel, med oavsiktliga fel menar respondenten slarv som grundas på okunskap från ägarnas sida i mikrobolagen. Dessa oavsiktliga fel kommer även att öka om revisionsplikten avskaffas för att det kommer att finnas ett sämre stöd till bolagen. Men om man kombinerar avskaffandet med en förenkling av regler och associationer undanröjer man en del av denna oavsiktliga brottslighet. Det är lönlöst att avskaffa revisionsplikten när det ändå finns komplicerade redovisningsregler kvar, kompetensen försvinner trots att det finns komplicerade redovisningsregler med andra ord kommer bolaget i kläm ändå avslutar intervjuobjektet med. EBM är för en förenkling av redovisningsregler. Schablonbeskattning

för olika branscher ex, kontantbranschen är kanske bättre. För att bolagen betalar in sin skatt ändå samtidigt som de slipper revision/bokföringen. Respondenten påpekade också att utvecklingen i andra länder, enligt de rapporter denna har läst, inte visar på att brottsligheten har ökat medan andra visade på att den har ökat. Med andra ord menar respondenten att det saknas bra studier för att dra slutsatser.

Fråga.3

Vilka för- och nackdelar anser ni att en slopad revisionsplikt medför ur organisationens (ekobrottsmyndighetens, skatteverkets) perspektiv?

Skatteverket

Det finns inga direkta fördelar för SKV om revisionsplikten skulle avskaffas, den enda fördelen de kan se är att dessa mikrobolag skulle lära sig att ta ett högre ansvar för sin redovisning om de skulle sluta använda en revisor inom företaget. Alla dessa ägare skulle då behöva lära sig hur man upprättar en årsredovisning och där kommer vi på skatteverket in i bilden genom att vi ger kurser inom revision och har service genom telefon till mikrobolagens ägare. Alltså inga direkta fördelar från skatteverkets sida om revisionsplikten avskaffas. Nackdelarna är att revisorn försvinner som ett kontrollorgan och därmed kommer dessa ägare få det svårare att undkomma felen som kan uppstå i samband med redovisningen. Revisorn är inte bara en kostnad utan den ger också ägaren till mikrobolaget en trygghet om att allt går tillväga inom ramarna av revisionen. Respondenten påpekade återigen att det blir svårare att upptäcka ett oseriöst företag i tidigare skede än idag, oseriösa företagen som försöker komma undan med skattefusk med sin revision kommer därmed att försöka fuska mer. Nackdelen är också att det kommer bli mer tidskrävande för oss att samla in all information för att se om bolagets redovisningar är korrekta.

Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten anser inte att det finns några fördelar med revisionspliktens avskaffande, det ligger i sakens natur om man har en oberoende individ som granskar något detta är mer fördelaktigt. Ägarna till aktiebolag som vill avskaffa revisionsplikten ser bara en kostnad som de tycker är onödig. Borgenärsskyddet är en annan sak som kommer att försämrars om revisionsplikten avskaffas, de kommer att bli av med en tidig signal som flaggar för att det går dåligt, det blir fler oredlighetsbrott. Dock menade respondenten också att det finns en fördel men inte från EBM's sida utan från mikrobolagens sida. Ägarna

kommer att se det som en fördel eftersom deras kostnader kommer att minska och de kan lägga kostnaderna på den övriga verksamheten. Ekobrottsmyndighetens respondent tycker att det är bra att dessa företag som är ägarledda kan lägga pengarna för att driva sin verksamhet. ”Men vi tror att de oaktsamma brotten kommer också att öka eftersom revisorn försvinner som har den enda externa insynen på bolagets finansiella rapportering”.

Fråga.4

Hur följer ni upp ekonomisk brottslighet från småföretagen/mikrobolagen?

Ekobrottsmyndigheten

Den största andelen som följs upp kommer från anmälningar men EBM har även en underrättelseenhet/spaningsenhet som kartlägger ekonomisk brottslighet tillsammans med länskriminalen, där man jobbar problemorienterat. Den i särklass största andelen av anmälningar kommer från konkursförvaltare samt revisorer, det är väldigt sällan som privat personer kommer in med anmälningar. Revisorns anmälningsplikt är av stor nytta för oss när vi granskar ekonomisk brottslighet påpekar respondenten.

Fråga.5

Kommer ni att utveckla ett nytt kontrollsystem för att granska småföretagen(mikrobolag),till skillnad från dagens befintliga metoder?

Skatteverket

Vi vet inte idag om skatteverket kommer att införa något nytt system men de kommer förmodligen att ske fler kontroller hos mikrobolagen om de avskaffar sin revision. Genom att skrivbordskontrollerna kommer öka kommer skatteverket i sin tur att ställa högre krav på bolagen. Med högre krav menar skatteverket att bolagen kommer att få visa upp mer material av sin revision. Mera utförligt än vad årsredovisningens poster innehåller. Genom att ha mer ingående poster som definierar vad som står bakom exempel ”övriga kostnader posten”. Tämmligen utförligare påpekade vårans respondenten! Mikrobolagen som avskaffar sin revision kommer följas mer intensivare från vår sida för att kunna ha kontroll över deras ekonomi. Skatteverket kommer förmodligen att besöka företagen mer intensivare genom att göra tidigare kontroller. Vår organisation är som ett kontrollorgan för alla skattepliktiga objekt där vi gör genomgående kontroller för att förebygga brott.

Ekobrottsmyndigheten

Skatteverket gör ett urval medan ekobrottsmyndigheten tar de ärenden som kommer in nämner respondenten. Om man ser en indikation på att brotten ökar kan man eventuellt också öka sina resurser. Det är en fråga som kommer tas upp om revisionsplikten bidrar med svårigheter för organisationen och om brotten skulle öka. Ekobrottsmyndigheten jobbar inom myndighetens budget i dagsläget så det är kanske en mer politisk fråga om hur vi kommer öka våra resurser.

Fråga.6

På vilket sätt tycker Ni att revisorns arbete skapar nytta?

Skatteverket

Revisorn är som sagt en kontrollpost innan vi tar in årsredovisningen från företaget. Detta underlättar arbetet genom att vi har sett att revisorn har granskat igenom företaget innan oss. Då brukar vi bara se vad revisorn har anmärkt och vi får det betydligt lättare att gå igenom årsredovisningen säger respondenten. Revisorn nytta ligger just i att den kontrollerar innan vi får in den finansiella rapporten . Detta ger oss en trygghet genom att vi vet att revisorn besitter kunskapen för att kunna utföra kontroll på företagen. Förtroendet mellan oss och revisorn är mycket viktigt för att vi skall kunna utföra vårt arbete. Vi ser revisorn arbete som en säkerhet avslutar respondenten med.

Ekobrottsmyndigheten

Revisorn bidrar med hög kvalité, personen är utbildad runt en hög teoretisk kompetensnivå. Revisorn agerar också som en övergripande kontroll tillskillnad från redovisningsekonomen som slavar på med kontering. Det kommer att bli en försämrad kvalité ifall revisorn inte finns med och granskar. Respondenten tror också att transaktionskostnaderna kommer att öka, leverantörer och andra aktörer kommer att behöva ta ut mer för sina krediter på grund av den ökade osäkerheten för att de kommer att behöva räkna på en högre kreditförlust.

Fråga.7

Hur mycket betyder revisionsberättelsen för er organisation, underlättar det ert arbete?

Skatteverket

Revisionsberättelsen talar om för oss om årsredovisningen är *ren* eller *oren*, detta ger oss ett bra underlag när vi tittar igenom företagets revisionsberättelse en extra gång. Om revisionsberättelsen är *ren* så brukar de inte gå igenom på samma sätt som när den är *oren*. Med *oren* menar man att revisorn har lämnat någon anmärkning och då kontrollerar vi revisionsberättelsen och kontaktar företaget för att se vad som är fel. Alla årsredovisningar är offentliga uppgifter som skatteverket tar del av och kan se hur allt ligger till i företaget. Revisionsberättelsen är en viktig kontrollåtgärd när det gäller företagen.

Ekobrottsmyndigheten

Om revisionsplikten avskaffas, finns det risk att konkursbrottsligheten kommer att öka. Men samtidigt är det viktigt att påpeka att det finns en skillnad mellan uppsåt och oaktsamhet. Eftersom redovisningsreglerna och associationsformerna är svåra kommer förmodligen oaktsamhetsbrotten att öka, därav kommer vårt jobb på ekobrottsmyndigheten att bli svårare. Revisorn roll är något som betyder mycket från vårt och samhällets perspektiv. Revisorn ger som sagt kvalitetsstämpeln på företagen, och kunskapen som han/hon besitter är inte bara av nytta för oss. Rådgivningen som ägarna får från revisorn är också anmärkningsvärd. Revisorn besitter kunskapen genom att fått sin utbildning på universitet och den är ovärderlig för alla aktörer. Revisionsberättelsen utförs av en kompetent person som besitter kunskapen att utföra denna kontroll. Berättelsen talar om för oss om hur bolagen mår, genom detta underlag tar vi del av information som vi annars skulle behöva samla in själva. Den är mycket viktig när vi utför kontroller hos bolagen.

Fråga.8

Vad anser ni om en frivillig revision för småbolagen?

Skatteverket

Vi ser inga fördelar med en frivillig revision som gynnar oss, men för mikrobolagets ägare kan det finnas fördelar. De kan minska kostnader och lägga det på sin övriga verksamhet. Men de anser att det inte finns några fördelar för oss i sig. Nackdelarna är som sagt flera. Skatteverket anser att högre krav bör ställas på mikrobolagen som slopar sin revisionsplikt.

Att avskaffa revisionsplikten kommer inte vara någon fördel för någon egentligen. Man bör se över att förenkla dagens metoder för mikrobolagen eftersom de har samma regler som ett stort företag som tjänar 100, 000 miljoner kronor. Genom att avskaffa den helt skulle bli allt för sämre oss på skatteverket samt för mikrobolagen, felen kommer att öka eftersom de inte besitter kunskapen som revisorn har. Dessutom kommer revisorns roll alltid att efterfrågas av marknaden.

Ekobrottsmyndigheten

Enligt de lagarna vi har i Sverige får inte revisorn upprätta ett bokslutet och granska sin revision. I Danmark har man inte de oberoende reglerna som vi har i Sverige, men man får en bra kvalitet trots allt visar undersökningar säger respondenten. Om vi tar bort dessa oberoende reglerna och låter den bli frivillig, där revisorn får revidera och göra bokföringen så kan vi öka kvalitén. Revisorn har ju trots allt tillsyn från staten och står under svensk lag avslutar respondenten.

Fråga.9

Anser ni att ni är beroende av andra intressenter såsom ekobrottsmyndigheten, banker, revisor och liknande?

Skatteverket

Skatteverket har inget arbete med bankerna idag, de är mer av privata finansiärer som arbetar med revisorn från företaget de har kontakt med. Däremot har vi ett samarbete med EBM där vi gör utredningar tillsammans och det är Skattebrottsenheten som arbetar med EBM. Dessa jobbar tillsammans när det kommer till större bolagshärvor. När det gäller mikrobolagen så har vi inget speciellt arbete med EBM eftersom deras brott anses inte vara av stor fara för samhället.

Fråga.10

Har ni andra samarbetspartner som ni arbetar med för att förebygga ekonomisk brottslighet?

Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten har samarbetspartners som FAR SRS och Sveriges redovisningskonsulters förbund (SRF). De för diskussioner med dom kring felaktigheter och

problem inom ekonomisk brottslighet. Diskussioner om ex .kontantbranschen har förts, där de har utvecklat en revisionsstöds metod för att revidera kontantbranschen. Revisorer finns också med där de kommer med förslag på hur arbetet skall gå vidare enligt utvecklingen som sker inom området. Ekobrottsmyndigheten med samarbetspartners upplyser också på mässor om signaler de har snappat upp på problem så att bl.a

. revisorerna inte hamnar i situationer där ekobrott förekommer. Respondenten nämnde också att det är han och tre poliser i landet som jobbar med brotts förebyggande frågor. Vi arbetar med skatteverket när det gäller brottsfrågor men inga speciella samarbeten med

Fråga.11

Finns det någon ytterligare väsentligt information som du vill tillföra vår studie?

Skattemyndigheten

Det finns ingen fördel med att slopa revisionsplikten, jobbet som revisorn utför är inte bara en kontroll för SKV utan revisorn bidrar med kunskapen och rådgivning till mikrobolagen. Tar man bort revisionsplikten så försvinner ju denna trygghet för SKV avslutar våran respondent med.

Ekobrottsmyndigheten

Avslutningsvis nämnde respondenten att det finns ett mörkertal enligt beräkningar från SKV. 4000 ärenden kommer in till ekobrottsmyndigheten per år men det är bara tjugofem procent som leder till åtal och detta har även blivit föremål för diskussioner kring huruvida framtiden ska se ut för ekobrottsmyndigheten Ekobrottsmyndigheten har egna interna tider på hur långt tid de lägger på ärenden, nio månader på såkallade projektärenden, tre månader på normala ärenden och enligt lag så är det tio års preskriptionstid på grov ekobrott och fem år för mindre grova. Sedan anordnar vi mässor också för revisions konsulter där man ger information om hur de skall arbeta inom lagens ramar. Man har också samarbete med FAR för att kunna ge stöd till revisorns arbete.

Fråga.1

Vilka fördelar/nackdelar har revisionsplikten för banken när det gäller kreditgivning till småföretag/mikrobolag?

Nordea

Respondenten ansåg inte att en slopning av revisionsplikten medförde några fördelar. Utan ett avskaffande bidrog till enbart nackdelar då revisorns roll utgör en kvalitetsstämpel och visar på att företaget följer de spelregler som är utsatta inom ramarna för redovisning.

När det kommer till små respektive stora aktiebolag har det ingen betydelse gällande kreditgivning. Utan de väsentliga är hur solid företaget är och om återbetalningsförmågan är hög. Företag som företag när det gäller belåning, det finns ingen indelning efter omsättning, antalet anställda eller antalet ägare som påverkar nordeas kreditbedömning.

Handelsbanken

Det är en trygghet för banken att veta att alla aktiebolags redovisning och bokslut är granskade av kvalificerade revisorer. Det bidrar till att garantera kvaliteten i den siffermässiga informationen till banken menar respondenten. Vi ser det som en förtroende mellan oss och företaget som skall beviljas krediter.

Fråga.2

Tror ni att revisionsplikten kommer att avskaffas för småföretag?

Nordea

Respondenten nämnde att revisionsplikten skall avskaffas och påpekade också att i övriga Europa har det inte ens funnits någon plikt för mindre företag. Vidare blev det sagt att ett mindre aktiebolag med exempelvis en omsättning på 300-400 tkr måste ha en godkänd revisor, men det finns ingen skillnad mellan ett aktiebolag som omsätter 300-400 tkr och en enskild firma eller handelsbolag, skall inte dessa då falla under samma revisionsplikt? Respondenten uttryckte också att de ej har vidtagit några speciella åtgärder angående ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten men därav har de noterar att det pågår ett förändringsarbetet, samt så vet de ej i vilken grad det kommer att beröra dem.

Handelsbanken

Redan i direktivet till den pågående offentliga utredningen om revision och revisorer har regeringen fastslagit att revisionsplikten för mindre bolag ska tas bort. Utredningen har att föreslå vilka storleksgränser som ska gälla och att beskriva vilka konsekvenser ett borttagande kan ge. Utredningen har mandat att föreslå storleksgränser betydligt över vad som kan sägas skilja mikroföretag från andra mindre bolag. Bankerna baserar sin bedömning av krediter på mycket annat än den siffermässiga informationen och kan också i viss mån bedöma riktigheten i sifferinformationen på andra sätt än genom att den är reviderad. Några särskilda förberedelser för hur man ska hantera oreviderade bokslut från just aktiebolag har i allmänhet inte vidtagits avslutade respondenten med.

Fråga.3

Har ni några planer på omstruktureringar inom organisationen vid en eventuell slopad revisionsplikt?

Nordea

Nej, eftersom de inte vet i vilken grad det kommer att beröra nordea.

Handelsbanken

Nej, detta är något som vi idag inte kan besvara men eftersom vi är en bank och lever i en hård marknad så får man ta del av marknadens agerande. Och därefter kommer vi få se vilka omstruktureringar som kommer att krävs av oss. Det kan bli all slags förändring inom bankväsendet, men de särskilda förberedningarna har inte tagits från våran sida på Handelsbanken

Fråga.4

Kommer ni att kräva revision för företagslån om revisionsplikten avskaffas?

Nordea

Svårt att säga, men som en förespråkare av revisionsplikten kommer de att kräva en reviderad revision av mikrobolagen. Men eftersom de agerar i en konkurrensutsatt bransch måste de anpassa sig till marknaden, exempel om alla andra banker inte kräver revision skulle nordea som aktör förlora andelar på marknaden då kunderna kommer att söka sig till konkurrenterna. Man får se hur marknaden reagerar och vi kommer därefter också anpassa oss till marknaden.

Handelsbanken

Det kommer att bedömas från fall till fall och förmodligen inte ske särskilt ofta när det gäller mikroföretag. Men om revisionsplikten tas bort även för större företag än mikroföretag och bolag väljer att avstå från fullständig revision av en kvalificerade revisorer och samtidigt tar betydande krediter från banker, kommer det förmodligen bli ganska vanligt att bank och företag enas om att frivillig revision ska göras även i fortsättningen.

Fråga.5

Kommer det att medföra ekonomiska effekter på er bank om revisionsplikten avskaffas?

Nordea

Respondenten var ganska tydlig på att påpeka att revisionspliktens avskaffande kommer att bidra till ekonomiska effekter på nordea. Dock så var respondenten försiktig med att spekulera för att han visste ännu inte i vilken grad detta kommer att ske, samt så har nordea inte fört några hållbara prognoser kring de ekonomiska effekterna av revisionspliktens avskaffande för banken. Men indikationer tyder på att revisionsbyråerna kommer att påverkas i allt högre grad, de små revisionsbyråerna kommer att få svårt att följa med marknaden medan de större revisionsbyråerna såsom KPMG, Ernst & Young och liknande kommer att ro åt sig större andelar på marknaden.

Handelsbanken

Det kan inte uteslutas att kreditriskerna ökar något i bankerna och att det kan leda till ökade kreditförluster i framtiden, något som i så fall kommer att påverka bankernas sätt att prissätta krediter. Erfarenheterna från andra länder som redan tagit bort revisionsplikt för småföretag, eller aldrig haft det, tyder på att de ekonomiska effekterna är marginella.

Fråga.6

Har ni något samarbete med skatteverket och ekobrottsmyndigheten?

Nordea

De som är kunder hos Ekobrottsmyndigheten är inga nordea vill samarbeta med, men nordea har ett samarbete med skatteverket där man får in information om hur företagens finansiella situation ser ut. Vi kan alltid ta uppgifter som har funnits en längre tid hos SKV.

Respondenten menar att man kan gå tillbaks en längre tid och undersöka företaget flera år bakåt.

Handelsbanken

Det är viktigt för hela näringslivet att företag drivs av rättskaffens personer som betalar skatt enligt gällande regler och som undanhåller sig från att delta i ekonomisk brottslighet. Skatteverket och EBM är viktiga kuggar i detta maskineri. Något närmare direkt samarbete med nämnda myndigheter har dock inte bankerna avslutar respondenten med.

Fråga.7

Vad anser ni om en frivillig revisionsplikt?

Nordea

Ägarna ser det nog som en onödig kostnad, men de bolag som har under en längre tid använt sig av en och samma revisor/byrå skapar nog ett speciellt band och revisorn går nog in i dem fallen och agerar som rådgivare/konsult anser respondenten. Vi ser det som en klart nackdel för oss på banken eftersom det kommer göra oss mer sårbara på sättet att vi inte kan kontrollera om bolaget är ett seriöst eller oseriöst bolag. Vi ser inte frivillig revisionsplikt som ett alternativ utan man bör också ha något i baktanken för att kunna upprätthålla samma kvalitet som revisionen har för oss.

Handelsbanken

Vår bedömning är att det kommer att förekomma revision i många företag som inte är mikroföretag och har omfattande inslag av främmande kapital, kanske inte bara banklån utan också stora leverantörskrediter. Det kommer förmodligen också att vara vanligare i företag med flera ägare som inte alla är engagerade i företagets skötsel än i bolag där ägare och företagsledare är en och samma person. Ju fler ägare desto mer nytta av revisionen kommer företaget ha, men ett mindre familjeägt företag kommer kunna dra nytta av revisionspliktens avskaffande eftersom kostnaderna kommer minska för dessa ägarledda företag.

Fråga.8

På vilket sätt tycker ni att revisorns arbete skapar nytta?

Nordea

Revisorn skapar nytta genom kvalitetsstämpeln den ger och en anmärkning i revisionsberättelsen är nästintill att jämföra med en betalningsanmärkning på banken. Vid dem tillfällen anmärkningar förekommer i revisionsberättelsen pratar man på banken om en oren revisionsberättelse. Det är inte revisionsberättelsen som berättar direkt hur det går för företaget, utan det är framförallt nyckeltalen som säger något om hur företagets finansiella ekonomi ligger till. Exempel räntabilitet, lagrets omsättningshastighet, soliditet, avkastning på eget kapital etc. har stor betydelse påpekar respondenten.

Handelsbanken

Revisorn kan inte lämna mera eller annan information till banken än vad som framgår av årsredovisningen och som företaget självt meddelar banken. I situationer där företaget går dåligt, kan dock revisorn bidra konstruktivt genom att hjälpa till att bedöma – och tillstyrka eller avstyrka – rekonstruktionsförslag. Revisorn är trygghet samt kvalitets nyttig för oss som är kreditgivare.

Fråga.9

Finns det någon mer väsentlig information du skulle vilja bidra med till vårt arbete

Nordea

Respondenten talar ännu en gång om hur viktigt det är för kreditgivare att få en revisionsberättelse från aktiebolag eftersom det är deras kvalitéstämpel ut på marknaden. Men det är alltid svårt att ge krediter till ett nystartad företag som ska låna pengar. I dessa fall tittar vi mer på deras verksamhet och i vilken bransch de ska arbeta inom. Man tar hänsyn till många faktorer som kan påverka vårt bedömande. Och kanske blir det så att vi tittar på företag som har valt att avstå från revision på ett mer nystartad synsätt för att få en inblick på deras verksamhet. Och därefter bedöma deras återbetalningsförmåga.

Handelsbanken

Respondenten talade klart och tydligt när han sa att revisionsplikten redan har avskaffats och att den inte är någon fråga på om den skall eventuellt avskaffas. Men ni bör ta med två

nyckelbegrepp som kan hjälpa er under arbetets gång. Den första frågan som utreds hos oss i utredningsgruppen är vilken storlek av aktiebolag som kommer att beröras och det är under diskussion för tillfället. Dock påpekar Lennart att vårt urval på 3 miljoner och 10 anställda är något som kanske kan ta och börja avskaffningen inom. Det andra nyckelbegreppet som respondenten tyckte var viktig, är hur den svenska marknaden kommer att agera på en slopning. Hur kommer alla dessa externa intressenter att reagera såsom leverantörer, kreditgivare, SKV etc. Eftersom i de flesta länder som har avskaffat sin revisionsplikt för de minsta aktiebolagen, så har det inte skett en omvälvande marknadsändring men när man kommer upp i EU maxgränser kan marknaden börja att reagera. Och respondenten tror inte att det blir en jättestor förändring i Sveriges marknad. Men något som bör bejakats är förtroendet mellan kreditgivarna och aktiebolagen. Detta kan leda till lägre förtroende för företagen som avskaffar sin revision avslutar respondenten med.